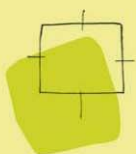

**Basisnota van beleid - Gemeente
Enkhuizen**

BügelHajema
Plek voor ideeën

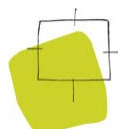
Basisnota van beleid - Gemeente Enkhuizen

Inhoud

Rapport

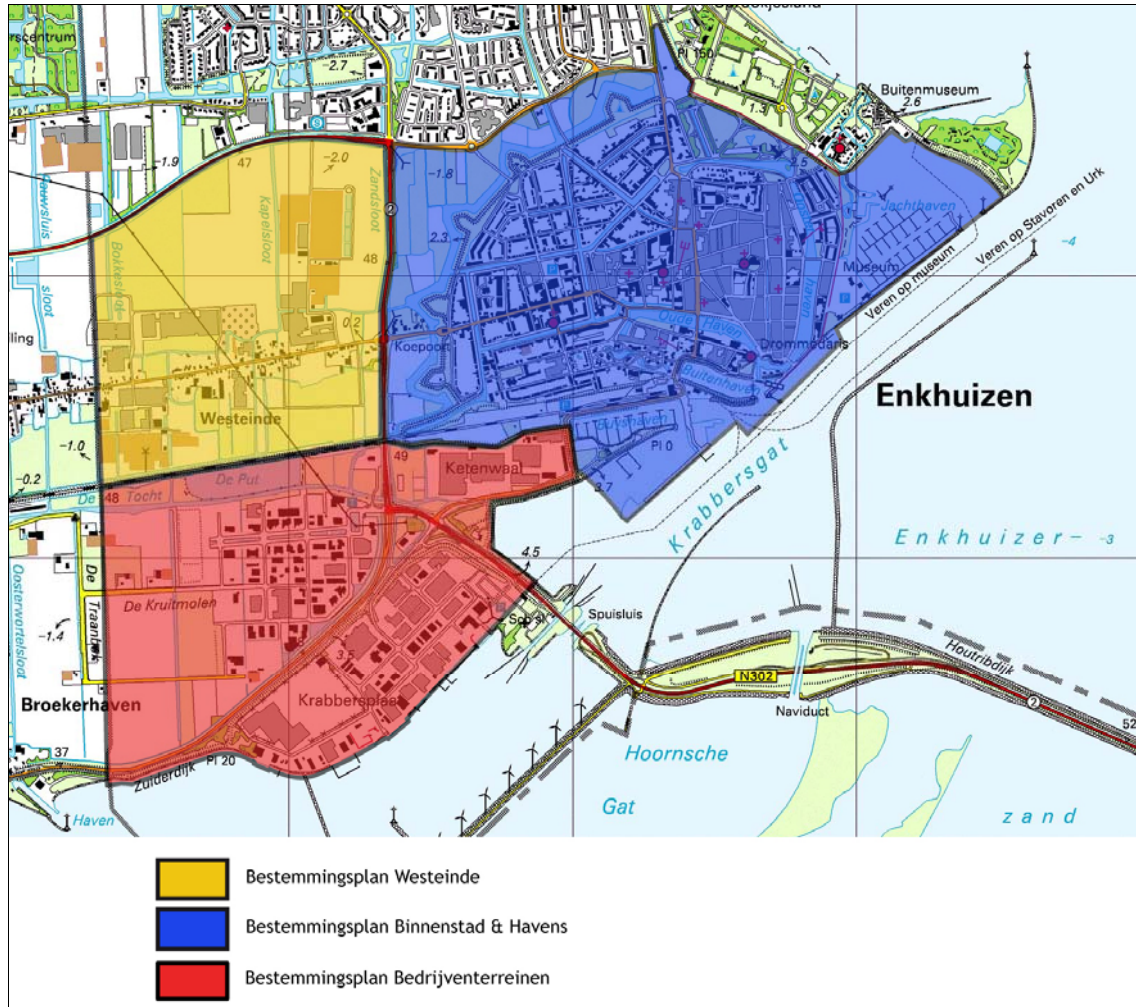
10 februari 2011

Projectnummer 800.33.00.23.00

Ideeën voor een plek

Overzichtskarta

Figuur 1. Plangrenzen van de nieuw op te stellen bestemmingsplannen

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Opzet van de nota	5
1.3	Leeswijzer	6
2	Rijksbeleid	7
2.1	Nota Ruimte	7
2.2	Kadernota Water, Nationaal Waterplan & Waterbeleid 21 ^{ste} eeuw	7
2.3	Nationaal milieubeleidsplan 4	8
2.4	Rijksbeschermd stadsgezicht	8
2.5	Deltaprogramma IJsselmeergebied	10
3	Provinciaal beleid	11
3.1	Structuurvisie Noord-Holland 2040	11
3.2	Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie	12
3.3	Bedrijventerreinen, Provinciaal Herstructurerings- programma 2009 – 2020	15
3.4	Provinciaal verkeers- en vervoersplan	16
3.5	Provinciaal milieubeleidsplan 2009 - 2013	16
3.6	Provinciaal waterplan	17
3.7	Waterbeheersplan 2010-2015	17
4	Regionaal beleid	19
4.1	Ontwerp Kadernota regionale woonvisie West-Friesland (2010)	19
4.2	Regionale visie bedrijventerreinen West-Friesland	20
4.3	Regionaal Herstructureringsprogramma bedrijventerreinen West-Friesland 2009-2013 (concept)	22
4.4	Regionale detailhandelsvisie West-Friesland	23
5	Gemeentelijk beleid	25
5.1	Politiek bestuurlijk kader	25
5.1.1	Coalitieakkoord 2010- 2014 -Zuinig met Kansen	25
5.1.2	College-uitvoeringsprogramma 2010-2014	26
5.1.3	Conclusie	28
5.2	Integraal ruimtelijk beleid	29
5.2.1	Inleiding	29
5.2.2	Stadsvisie Enkhuizen 2030	29
5.2.3	Structuurvisie Enkhuizen 2020	33

5.3	Wonen en woonklimaat	41
5.3.1	Beleidsnota speelruimte	41
5.3.2	Raadsbesluit burgerinitiatief inzake UMTS-zendmasten	42
5.4	Bedrijven, detailhandel en horeca	42
5.4.1	Beleid ondersteunende horeca in detailhandel 2010	42
5.4.2	Beleidsregels en voorbereidingbesluit concentratie publieksfuncties voor de binnenstad	43
5.4.3	Beleidsovereenkomst Herinrichting Centrumgebied Enkhuizen	45
5.4.4	Nota vrijstellingenbeleid horeca Enkhuizen 1997	46
5.4.5	Beleidsnota standplaatsen, markt en evenementen	46
5.4.6	Verordening op de warenmarkt voor de gemeente Enkhuizen 2003	47
5.4.7	Beleidsnotitie bed & breakfast ten behoeve van gemeenten	47
5.5	Water & havens	48
5.5.1	Nota Steigers en walkanten Enkhuizen (2006)	48
5.5.2	Havenverordening en Havenatlas Enkhuizen	50
5.6	Verkeer	51
5.6.1	Verkeersplan Enkhuizen 2005 – 2015	51
5.7	Cultuurhistorie & Archeologie	52
5.7.1	Archeologische Beleidsnota Gemeente Enkhuizen (concept)	52
5.7.2	Cultuurhistorische verkenning Enkhuizen, de Oude Haven	54
5.7.3	Rijks- en gemeentelijke monumenten	55
5.8	Visies voor specifieke locaties	55
5.8.1	Beleidsvisie Schootsveld	55
5.8.2	Gemeente Enkhuizen - Werkboek Westeinde - stedenbouwkundige verkenning	56
5.8.3	Herontwikkelingslocaties binnenstad	56
5.9	Welstand	58
5.9.1	Welstandsnota Enkhuizen	58
5.9.2	Onderzoek/Quickscan oeverbeschoeiing in de Boerenhoek te Enkhuizen	58
6	Toekomstig beleid	61
6.1	Voorgenomen beleid	61
6.2	Nieuw te ontwikkelen beleid	63
6.2.1	Algemeen	63
6.2.2	Per gebied	64
6.3	Conclusie	66

Bijlagen

Inleiding

1.1

Aanleiding

De gemeente Enkhuizen wil haar bestemmingsplannen op orde hebben. De gemeente wenst te beschikken over actuele en digitale bestemmingsplannen met een ouderdom van ten hoogste 10 jaar, zoals bepaald in de Wet ruimtelijke ordening (Wro). Om dit doel te bereiken moeten op korte termijn drie grote plangebieden worden herzien. Dit moet leiden tot de volgende nieuwe plannen:

- Bestemmingsplan Binnenstad en Havens;
- Bestemmingsplan Bedrijventerreinen;
- Bestemmingsplan Westeinde.

Samen met de geactualiseerde plannen voor de noordelijke helft van de gemeente en het bestemmingsplan IJsselmeer, heeft de gemeente daarmee een gebiedsdekkend actueel planologisch regime vastgesteld.

Met het oog op de herziening van de drie genoemde grote plangebieden, wil de gemeente allereerst een basisnota van beleid vaststellen. De gemeente heeft veel beleidsstukken over een diversiteit aan onderwerpen die doorwerking moeten vinden in bestemmingsplannen. Door dit beleid te analyseren en in een basisnota vast te leggen, wordt een belangrijk fundament gelegd voor de bestemmingsplanherzieningen.

De basisnota geeft ook bestuurlijk en politiek gezien de gelegenheid om de discussie te voeren over een aantal onderwerpen die op het moment van schrijven van deze nota nog open staan, maar die in de bestemmingsplannen hun definitieve vorm moeten krijgen.

Deze Basisnota van beleid is een follow-up van de in 2001 opgestelde Startnotitie binnenstadplannen. De startnotitie heeft verder geen doorwerking gekregen.

1.2

Opzet van de nota

In de nota wordt het provinciaal en gemeentelijk beleid besproken. Per beleidsstuk wordt vastgesteld of het al dan niet relevant is voor het opstellen van de nieuwe bestemmingsplannen. Wanneer het beleidsstuk relevant is per thema's aangegeven voor welk plangebied ze van belang zijn.

In figuur 1 zijn de plangrenzen van de op te stellen bestemmingsplannen Binnenstad & Havens, Bedrijventerreinen en Westeinde weergegeven.

1.3

Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk is in hoofdstuk 2 het rijksbeleid besproken. Hoofdstuk 3, 4 en 5 zijn gewijd aan respectievelijk provinciaal beleid, regionaal beleid en gemeentelijk beleid.

In de hoofdstukken 2 tot en met 5 zijn samenvattingen van beleidsnota's opgenomen. Wanneer van toepassing is schematisch aangegeven welke thema's relevant zijn voor welk(e) bestemmingsplan(nen).

In hoofdstuk 6 een overzicht gegeven van het beleid waarvan de gemeente voornemens is dit op te stellen. Ook wordt inzichtelijk gemaakt voor welke beleidsvelden het wenselijk is dat er de komende jaren beleid wordt ontwikkeld, maar waarvoor nog geen concrete voornemens bestaan.

2 . 1

Nota Ruimte

Het kabinet heeft in de Nota Ruimte haar visie op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland voor de periode tot 2020 uiteengezet. In de nota wordt zowel de ruimtelijke ontwikkeling van Netwerken en Steden als voor Water en Groene ruimte behandeld. Het meest relevante beleidsveld voor deze structuurvisie is het beleid dat ingaat op Water en de Groene ruimte.

Het nationaal ruimtelijk beleid voor water en groene ruimte omvat de volgende doelen:

- borging van veiligheid tegen overstromingen;
- voorkoming van wateroverlast en watertekorten;
- verbetering van water en bodemkwaliteit.

Daarnaast hecht het rijk bij de uitvoering van het ruimtelijk beleid grote betekenis aan:

- de borging en ontwikkeling van natuurwaarden;
- de ontwikkeling van landschappelijke kwaliteit;
- bijzondere landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

Gezien de ligging aan het IJsselmeer zijn voor de gemeente Enkhuizen voornamelijk de doelen op het gebied van water en natuur van belang. Het gehele IJsselmeer is aangewezen als "Ecologische Hoofdstructuur grote wateren" en tevens als Vogelrichtlijngebied.

De Nota Ruimte, heeft zijn doorwerking in meer specifieke, provinciale en gemeentelijke beleidstukken. Met name de nieuwe Structuurvisie Noord-Holland 2040 de PRVS en de gemeentelijke Stadsvisie. Dit provinciaal en gemeentelijke beleid wordt in de volgende besproken besproken, daarom wordt in dit hoofdstuk niet verder op de Nota Ruimte ingegaan.

CONCLUSIE

2 . 2

Kadernota Water, Nationaal Waterplan & Waterbeleid 21ste eeuw

In de Europese "Kaderrichtlijn water", de vierde "Nota Waterhuishouding" en de adviezen van de Commissie Waterbeheer 21e eeuw is het beleid met betrekking tot het water(beheer) vastgelegd. Het beleid is gericht op het duurzaam behandelen van water. Dit betekent het waarborgen van voldoende veiligheid en het beperken van de kans op hinder vanwege water. Dit ook in ver-

houding tot ontwikkelingen als de verandering van het klimaat, het dalen van de bodem en het stijgen van de zeespiegel.

In de nota "Anders omgaan met water" is bepaald dat de gevolgen van (ruimtelijke) ontwikkelingen voor de waterhuishouding uitdrukkelijk in onder andere bestemmingsplannen moeten worden overwogen. Hiervoor moet de zogenoemde watertoets worden uitgevoerd. De watertoets is het vroeg informeren (van de waterbeheerder), het adviseren (door de waterbeheerder), het overwegen en beoordelen van waterhuishoudkundige belangen in ruimtelijke plannen en besluiten.

2.3

N a t i o n a a l m i l i e u b e l e i d s p l a n 4

Het Nationaal Milieubeleidsplan 4 (NMP4) bevat de strategische beleidslijnen voor de lange termijn (2030). In het NMP4 worden 7 milieuproblemen benoemd die tot 2030 van invloed zullen zijn. Hierbij gaat het om:

1. verlies aan biodiversiteit;
2. klimaatverandering;
3. overexploitatie van natuurlijke hulpbronnen;
4. bedreigingen van de gezondheid;
5. bedreigingen van de externe veiligheid;
6. aantasting van de leefomgeving, en ten slotte;
7. mogelijke onbeheersbare risico's.

Om aan deze problemen het hoofd te kunnen bieden zet het NMP4 in op systeeminnovaties, transities en beleidsvernieuwingen. Zo worden er in het NMP4 transitieagenda's geformuleerd op het gebied van duurzame energie, biodiversiteit en landbouw.

Een ander doel is dat de milieukwaliteit verbeterd. Uiteindelijk moet circa 95% van de natuur in Nederland duurzaam wordt beschermd. Daarnaast mogen er op termijn geen milieugerelateerde gezondheidseffecten meer zijn. Om deze vergaande beleidsambities te kunnen realiseren zullen de emissies van met name NOx, VOS, ammoniak en fijnstof in Nederland met 70-90% moeten worden gereduceerd ten opzichte van 1990. Het NMP4 verwacht daarbij veel van technologische oplossingen (doorbraaktechnologieën).

2.4

R i j k s b e s c h e r m d s t a d s g e z i c h t

In een beschikking van 17 september 1984 van de voormalige ministeries van WVC en VROM wordt Enkhuizen aangewezen als beschermd stadsgezicht in de zin van artikel 20 van de Monumentenwet.

In de beschikking wordt gesteld dat dit is gedaan op basis van de volgende overwegingen:

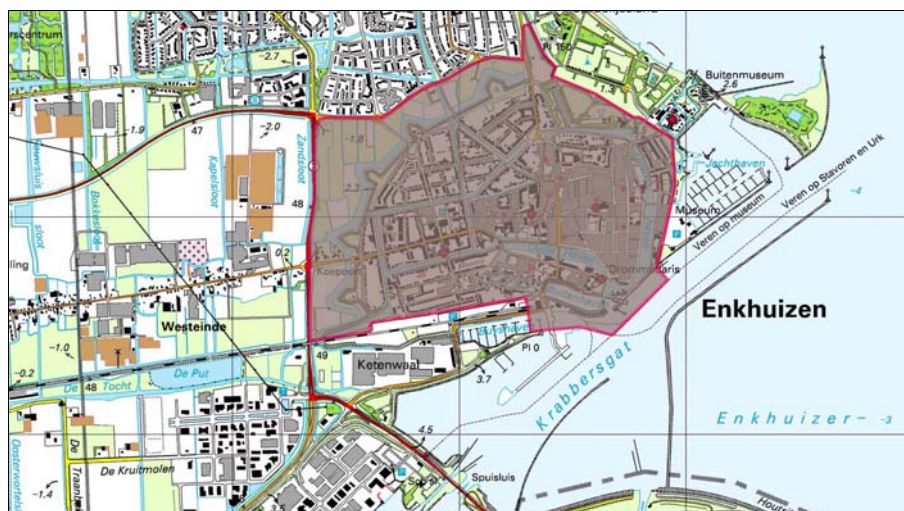
- Het specifieke karakter van de welvarende 17de eeuwse havenstad in de oostelijke stadshelft in het uitgebreide havenareaal en in de dichte bebouwing is bewaard gebleven.
- In het westelijke stadsdeel in het vaarten- en wegenpatroon en in de kleine schaal van de bebouwing komt tot uiting dat de in de 17de eeuw verwachte stedelijke groei is uitgebleven, waardoor dit gebied twee eeuwen lang als tuinengebied heeft gefunctioneerd.
- De ligging aan de voormalige Zuiderzee en de relatie tussen de omwalde stad en de deels nog onbebouwde omgeving is van grote waarde.
- De ruimtelijke ontwikkeling heeft grotendeels binnen de structuur en schaal van de middeleeuwse stad en latere uitbereidingen plaatsgevonden.
- Het bebouwingsbeeld in de grote delen van de oude stad is nog samenhangend en waardevol.

In de toelichting bij de beschikking wordt het karakter van de verschillende stadsdelen uitvoerig besproken. Deze toelichting is een zeer toegankelijke beschrijving van de stad en is te gebruiken bij het vastleggen van de 'karakteristieke' maatvoering van bebouwing en inrichtingsmogelijkheden in de openbare ruimte in het bestemmingsplan Binnenstad & Havens.

CONCLUSIE

Monumenten zijn beschermd via de Monumentenwet of via gemeentelijk monumentenbeleid. In het bestemmingsplan hoeven monumenten daarom niet (dubbel) beschermd te worden. Wel kunnen monumenten op de verbeelding van het bestemmingsplan worden aangegeven. Het betreft dan enkel een informatieve aanduiding waaraan in het bestemmingsplan geen juridische gevolgen zijn verbonden.

In figuur 2 is de begrenzing van het beschermd Stadsgezicht weergegeven.

Figuur 2. Begrenzing Rijksbeschermd Stadsgezicht

Rijksbeschermd Stadsgezicht Enkhuizen			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
Karakteristiek maatvoering gebouwen	X		
Karakteristiek openbare ruimte	X		

2.5

Deltaprogramma IJsselmeergebied

Het Deltaplan nieuwe stijl (de Deltawerken van de toekomst) heeft als doel ons land nu en in de toekomst te beschermen tegen hoog water en de zoetwatervoorziening op orde te houden. Daarbij spelen veel aspecten een rol, zowel op het gebied van leefomgeving en economie als op het vlak van natuur, landbouw en recreatie. Nederland is een laaggelegen, welvarende en dichtbevolkte delta, die kwetsbaar is voor overstromingen. Onze delta is te kostbaar om niet de benodigde maatregelen te treffen. We zijn in het verleden al een paar keer verrast doordat we onze veiligheid niet goed op orde hadden. Het deltaplan nieuwe stijl moet er voor zorgen dat we niet nog een keer verrast worden. Daarnaast is de zoetwatervoorziening van belang voor onze economie en ook die moet voor de toekomst goed geregeld blijven. Het Deltaplan nieuwe stijl wordt uitgevoerd onder regie van de deltacommissaris, dat is een regeringscommissaris, waarvan de functie in de Deltawet wordt verankerd. Het ontwerp van deze Deltawet is op 1 februari 2010 bij de Tweede Kamer ingediend.

Het IJsselmeergebied vormt een van de gebiedsgerichte deelprogramma's binnen het Deltaprogramma en is voor Enkhuizen van belang.

Klimaatverandering leidt er namelijk toe dat in de zomer de beschikbaarheid van zoetwater in het IJsselmeergebied afneemt door meer verdamping en een geringere (rivier)wateraanvoer. Aan de andere kant neemt de vraag naar zoet water toe door langduriger droogteperiodes en een toenemende verzilting.

Het kabinet kiest ervoor de strategische zoetwaterfunctie van het IJsselmeergebied te versterken. In een onderzoek naar zoetwatervoorziening kunnen antwoorden worden geformuleerd, die bepalend zijn voor hoe we het IJsselmeer gebruiken. In 2015 valt een lange termijnbesluit over het peilbeheer van het IJsselmeer, waarbij zowel veiligheid, zoetwatervoorziening, ecologie als ruimtelijke kwaliteit in de afweging worden meegenomen. Het deelprogramma IJsselmeergebied wordt getrokken door het ministerie van Infrastructuur en Milieu.

3.1

Structuurvisie Noord-Holland 2040

Provinciale Staten hebben op 21 juni 2010 de Structuurvisie “Noord-Holland 2040” vastgesteld. In de structuurvisie zijn de uitgangspunten en de sturingsfilosofie uit het “Ontwikkelingsbeeld Noord-Holland Noord”, het voorheen geldende streekplan, overgenomen.

SAMENVATTING

Uitgangspunt voor 2040 is “kwaliteit door veelzijdigheid”. Noord-Holland moet aantrekkelijk blijven in wat het is: een diverse, internationaal concurrerende regio, in contact met het water en uitgaande van de kracht van het landschap. Gelet op voorgaande doelstelling heeft de provincie een aantal provinciale belangen aangewezen. De drie hoofdbelangen vormen gezamenlijk de ruimtelijke hoofddoelstelling van de provincie. In figuur 4 worden de hoofdbelangen en de daaronder vallende onderwerpen uit de structuurvisie schematisch weergegeven.

Ruimtelijke kwaliteit	Duurzaam ruimtegebruik	Klimaatbestendigheid
Behoud en ontwikkeling van Noord-Hollandse cultuurlandschappen	Milieukwaliteiten	Voldoende bescherming tegen overstroming en wateroverlast
Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden	Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken	Voldoende en schoon drink, grond- en oppervlaktewater
Behoud en ontwikkeling van groen om de stad	Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting	Voldoende ruimte voor het opwekken van duurzame energie
	Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor landbouw en visserij	
	Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten	
	Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen	

Figuur 3. Hoofddoelstelling ruimtelijk beleid
(Bron: Provincie Noord-Holland)

De Structuurvisie is uitsluitend bindend voor de provincie zelf en niet voor gemeenten en burgers. Om de provinciale belangen, die in de structuurvisie zijn gedefinieerd, door te laten werken, heeft de provincie de Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie (PRVS) opgesteld. Hierin wordt een aantal

CONCLUSIE

algemene regels vastgesteld omtrent de inhoud van en de toelichting op bestemmingsplannen over onderwerpen in zowel het landelijk als het bestaand bebouwd gebied van Noord-Holland waar een provinciaal belang mee gemoeid is. De structuurvisie is vanzelfsprekend relevant bij het opstellen van bestemmingsplannen, dit krijgt echter voornamelijk vorm door middel van de PRVS. Deze wordt in de volgende paragraaf behandeld.

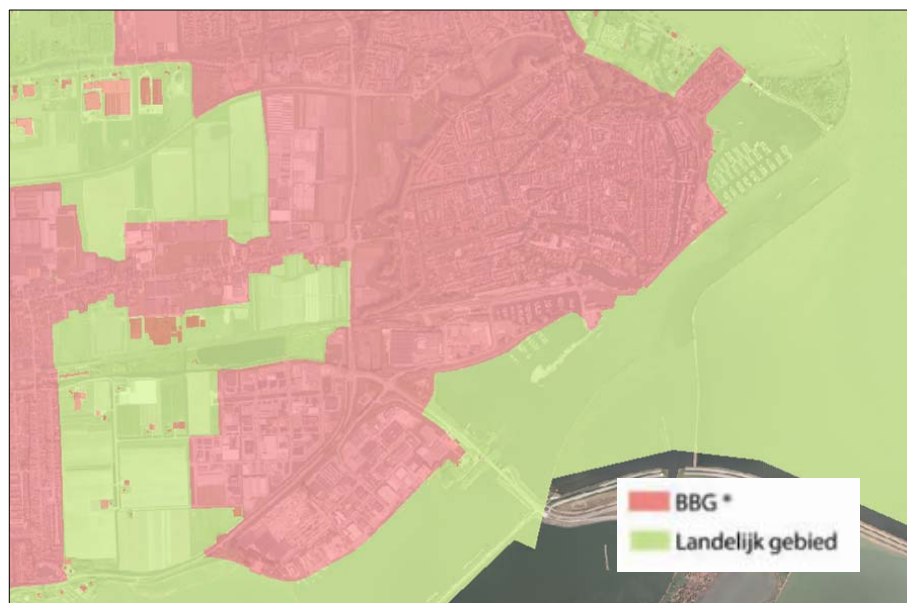
3.2

Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie

SAMENVATTING

De Provinciale Ruimtelijke verordening Structuurvisie (PRVS) is eveneens op 21 juni 2010 door Provinciale Staten vastgesteld. In de verordening zijn verschillende regels opgenomen. Er zijn regels voor het gehele provinciale gebied, regels voor uitsluitend het bestaand bebouwd gebied en regels voor uitsluitend het landelijk gebied. Afhankelijk van de ligging van het plangebied zijn de regels uit de verordening al dan niet van toepassing.

Hiernavolgende figuren tonen fragmenten van de kaart bij de PRVS. In figuur 4 wordt getoond welke gebieden als bestaand bebouwd gebied (BBG) en welke als landelijk gebied in de PRVS zijn opgenomen. Hierin is te zien dat de binnenstad en de bedrijventerreinen binnen het BBG vallen. De gronden ten zuiden van het Westeinde vallen gedeeltelijk binnen het BBG. Het gebied dat in figuur 4 groen is aangegeven wordt in de PRVS aangeduid als landelijk gebied. Opvallend is dat het Schootsveld in het BBG en de jachthaven in het landelijk gebied is opgenomen.

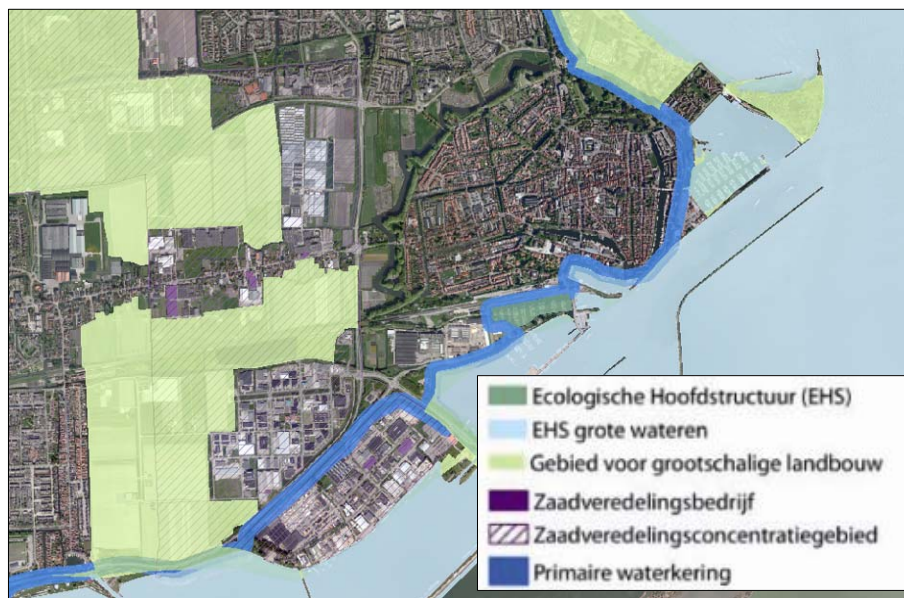
Figuur 4. Fragment van de kaart bij de PRVS; BBG en landelijk gebied (provincie Noord-Holland)

Gemeenten zijn verplicht om voor het BBG bestemmingsplannen te maken en hebben bij de invulling daarvan een grote mate van beleidsvrijheid. De provincie stimuleert wel de benutting van de binnenstedelijke ruimte, met name rond knooppunten van openbaar vervoer.

De PRVS schrijft voor dat een bestemmingsplan in de gebieden aangewezen als landelijk gebied, niet mag voorzien in nieuwe bedrijventerreinen en kantoorlocaties, nieuwe woningbouw en overige vormen van verstedelijking. Gedeputeerde Staten kunnen ontheffing verlenen voor ontwikkelingen in het buitengebied.

In figuur 5 is te zien welke aanduidingen de gronden in en om Enkhuizen in de PRVS nog meer hebben gekregen. In de figuur is te zien dat het open water voor de stad, het Krabbersgat, het Enkhuizerzand, de Buitenhaven en de Jachthaven zijn aangeduid als EHS grote wateren. Alleen de Buyshaven is aangeduid als Ecologische Hoofdstructuur. Overigens heeft er een herijking van de EHS gebieden plaatsgevonden. Deze herijking is nog niet doorgevoerd in de Structuurvisie en de PRVS.

De polders ten westen en de groene gebieden ten noorden van de stad zijn aangeduid als gebied voor grootschalige landbouw. Het gearceerde deel van de in het groen aangegeven gebieden is zaadveredelingsconcentratiegebied. De blauwe lijn die om de stad loopt, is de primaire waterkering.

Figuur 5. Fragment van de kaart bij de PRVS; landbouwgebieden en clusters, EHS, primaire waterkering (provincie Noord-Holland)

Ten slotte zijn in figuur 6 nog de gebieden weergegeven die zijn aangewezen als zoekgebied voor kleinschalige oplossingen van duurzame energie (groen) en de zoekgebieden voor grootschalige windenergie, dit zijn de gearceerde gebieden.

Figuur 6. Fragment van de kaart bij de PRVS; zoekgebieden voor duurzame energie (provincie Noord-Holland)

CONCLUSIE

De PRVS is van grote invloed op het ruimtelijk beleid van de gemeente. Nieuwe bestemmingsplannen worden door de provincie getoetst aan de PRVS. De relevantie van de PRVS voor de bestemmingsplannen Binnenstad & Havens, Bedrijventerreinen en Westeinde staat dan ook buiten discussie.

Hierbij is het belangrijk te vermelden dat de plangrenzen van de bestemmingsplannen zoals die in paragraaf 1.3 zijn opgenomen alle drie zowel Bestaand Bebouwd Gebied als Landelijk Gebied omvatten. Wanneer in de gebieden, die in de PRVS zijn aangeduid als Landelijk Gebied, ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt door middel van het nieuwe bestemmingsplan, dan zal hier ontheffing voor moeten worden verleend door Gedeputeerde Staten van provincie Noord-Holland.

Provinciale Ruimtelijke Verordening Structuurvisie			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijventerreinen
Thema's:			
BBG/Landelijk Gebied	X	X	X
EHS	X	X	X
Primaire waterkering	X		X
Landbouwgebied	X	X	X
Zaadveredelingsconcentratiegebieden/zaadveredelingsbedrijven		X	X
Zoekgebieden grootschalige duurzame energie	X	X	X
Zoekgebied kleinschalige duurzame energie	X	X	X

3.3

Bedrijventerreinen, Provinciaal Herstructureringsprogramma 2009 – 2020

Nationaal is door VROM het traject Mooi Nederland ingezet om verrommeling van onder andere bedrijventerreinen tegen te gaan. De provincie heeft daarbij een belangrijke rol als regisseur. In die rol wordt ook verwacht dat er actuele behoefteramingen voor bedrijventerreinen worden opgesteld en dat er wordt toegezien op bovenlokale/regionale afstemming. Hier hoort onder andere bij dat provincie toeziet op de regionale afstemming en inpassing in de vastgestelde planningsopgaven bij gemeentelijke bestemmingsplannen voor bedrijventerreinen.

SAMENVATTING

De provincie heeft ook enkele bedrijventerreinen in Enkhuizen opgenomen in het Herstructureringsprogramma. Hierbij gaat het om de bedrijventerreinen Krabbersplaat en Ketenwaal. Beide terreinen vallen onder de projecten die starten in de periode 2010-2013.

Krabbersplaat is daarbij aangewezen als bedrijventerrein in de categorie A. Dit wil zeggen dat het een bedrijventerrein is waarbij door veroudering de druk op het functioneren groot is waardoor een hoge urgentie aanwezig is voor herstructurering. De economische en sociale meerwaarde van herstructurering op deze terreinen is groot en het voorgestelde herstructureringsproject is (binnen de gestelde termijn tot en met 2013) in hoge mate uitvoerbaar. Dit bedrijventerrein moet gerevitaliseerd worden. Bovendien is Krabbersplaat in de het herstructureringsprogramma voor de periode 2014 – 2020 aangedragen voor een herprofilering.

Ketenwaal valt in categorie D. Deze bedrijventerreinen combineren een beperkte problematiek met een lage mate van uitvoerbaarheid. Dit bedrijventerrein komt in aanmerking voor een facelift.

De herstructurering van de bedrijventerreinen komt terug in de Structuurvisie Enkhuizen 2020 en in andere regionale en gemeentelijke beleidstukken.

CONCLUSIE

Regionaal herstructureringsprogramma bedrijventerreinen West-Friesland 2009-2013 (concept)			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven- terreinen
Thema's:			
Revitalisatie Krabbersplaat 2010 – 2013			x
Herprofilering Krabbersplaat 2014 – 2020			x
Facelift Ketenwaal 2010 – 2013			x

3.4

Provinciaal verkeers- en vervoersplan

Op 1 oktober 2007 hebben Provinciale Staten het "Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan, Actualisatie van het PVVP 2007-2013 (PVVP)" vastgesteld. Hierin zet de provincie haar bijgewerkte visie op het verkeer en vervoer in de provincie en het verkeers- en vervoersbeleid voor de periode van 2007 tot 2013 uiteen. Uitgangspunt hiervoor was het beleid zoals dat in het "Provinciaal Verkeers- en Vervoersplan 2003" is opgenomen. In hoofdlijnen is het beleid gericht op "vlot en veilig door Noord-Holland".

In de visie merkt de provincie op dat de ruimtelijke ordening belangrijke aanknopingspunten biedt voor het mobiliteitsvraagstuk. In bestaande situaties zijn er nauwelijks mogelijkheden voor wijzigingen. Bij herontwikkeling van bestaande situaties of nieuwe situaties zijn die mogelijkheden er wel. Mobiliteit is in deze situaties één van de sturende uitgangspunten. In het PVVP is bepaald dat bij de ontwikkeling van (ruimtelijke) plannen duidelijk moet worden gemaakt hoe de bereikbaarheid van het plangebied wordt gewaarborgd. Ook is in het PVVP bepaald dat "oplossingen" moeten bijdragen aan de veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid van het gebied.

3.5

Provinciaal milieubeleidsplan 2009 - 2013

In het Provinciaal Milieubeleidsplan heeft de provincie Noord-Holland de volgende lange termijn visie geformuleerd:

"In de toekomst leeft iedereen in een schoon Noord-Holland. Wonen, werken en recreëren doen we dan in een gezonde, schone en veilige omgeving. We ondervinden geen overlast meer van bodemverontreiniging en luchtvervuiling en ook lawaai en stank van bedrijven en verkeer behoren tot het verleden. Daarnaast leveren we een bijdrage aan het verminderen van de mondiale milieubelasting en de aantasting van de draagkracht van de aarde, in ieder geval voor dat deel waar we als provincie verantwoordelijk voor zijn."

In het milieubeleidsplan beschrijft de provincie Noord-Holland wat zij gaat doen in de periode 2009 – 2013 om bij te dragen aan de lange termijn visie. Daartoe zijn activiteiten benoemd die er toe moeten leiden dat eind 2013 overal in Noord-Holland de zogeheten basiskwaliteit is bereikt. De basiskwaliteit is vastgelegd in Europese en nationale milieunormen en regels en hangt samen met de functie van een gebied: wonen, werken of recreëren.

Daarbij heeft de provincie Noord-Holland twee overkoepelende doelen gesteld:

1. het voorkomen van schade aan de menselijke gezondheid, dier en plant;
2. het stimuleren van duurzame ontwikkeling in Noord-Holland voor nu en in de toekomst, zonder afwenteling van de milieubelasting naar elders.

3.6

Provinciaal waterplan

Op 16 november 2009 hebben Provinciale Staten van Noord-Holland het Provinciaal Waterplan vastgesteld. De provincie heeft in het Waterplan de volgende strategische doelen geformuleerd (citaat):

- De provincie waarborgt met waterschappen en Rijkswaterstaat voldoende bescherming van mens, natuur en bedrijvigheid tegen overstromingsrisico's via het principe: preventie (het op orde houden van de waterkeringen met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit), gevolgschade beperken (bijvoorbeeld waterbestendig bouwen daar waar nodig) en rampenbeheersing (bijvoorbeeld goede vluchtroutes en informatievoorziening).
- De provincie zorgt samen met waterschappen, gemeenten en Rijkswaterstaat dat water in balans en verantwoord benut en beleefd wordt door mens, natuur en bedrijvigheid. We versterken het watersysteem en de beleving van het water door deze te combineren met natuurontwikkeling, recreatie en/of cultuurhistorie.
- De Provincie zorgt samen met gemeenten, waterschappen, Rijkswaterstaat en drinkwaterbedrijven voor schoon en voldoende water. We doen dat door een kosteneffectief en klimaatbestendig grond- en oppervlaktewatersysteem.
- De provincie zorgt samen met gemeenten, waterschappen en belanghebbenden voor maatwerk in het Noord-Hollandse grond- en oppervlaktewatersysteem. Daarbij hanteren we integrale gebiedsontwikkeling.

3.7

Waterbeheersplan 2010-2015

Op 14 oktober 2009 is door Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) het "Waterbeheersplan 2010-2015" (WBP4) vastgesteld. In het WBP4 heeft HHNK zijn beleid voor het water voor de periode van 2010 tot en met 2015 uiteengezet.

Het beleid van HHNK is gericht op:

- het beheren en waarborgen van een goed watersysteem;
- het voorkomen en beheren van verontreiniging van het watersysteem;
- het beheren en waarborgen van goede waterkeringen;
- het behouden en ontwikkelen van een goede calamiteitenorganisatie die in bijzondere situaties direct bruikbaar is en die beschikt over actuele calamiteitbestrijdingsplannen voor veiligheid, wateroverlast en waterkwaliteit.

Uitgangspunten van het beleid van HHNK zijn:

- het beheersgebied van HHNK is beschermd tegen overstromingen;
- dijkversterking blijft altijd mogelijk;

- alle inwoners van het beheersgebied van HHNK hebben recht op het afgesproken beschermingsniveau tegen wateroverlast;
- watersystemen zijn gezond voor mens, plant en dier;
- problemen worden opgelost waar ze ontstaan;
- met de watervoorraad wordt zorgvuldig omgegaan;
- niet alles kan overal;
- samenwerking staat centraal;
- water is een ordenend principe in de ruimtelijke inrichting;
- het waterbeheer is toekomstgericht.

4.1

Ontwerp Kadernota regionale woonvisie West-Friesland (2010)

De Kadernota regionale woonvisie West-Friesland is een vervolg op de Regionale Woonvisie (2005-2015). Uit een monitoring en evaluatie van deze visie is gebleken dat de demografische ontwikkelingen en de marktomstandigheden zodanig zijn gewijzigd dat het vaststellen van een nieuwe visie gewenst is.

Gemeenten in de regio kunnen deze Kadernota gebruiken als vertrekpunt en als basis voor het vaststellen van lokale Woonvisies. De Kadernota is afgestemd op de Verstedelijkingsafspraken 2010-2020, de provinciale Woonvisie 2010-2020 en de provinciale Structuurvisie 2010-2040.

SAMENVATTING

In de kadernota zijn de volgende afspraken vastgelegd (voorstel):

- Uitgangspunt is het bouwen voor eigen behoefte (te verhogen met beperkt positief migratiesaldo) wat neer komt op een woningbouwopgave in geheel West-Friesland met een bandbreedte van 850-1020 woningen per jaar. Voor Enkhuizen geldt dat van 2010 tot 2014 per jaar 80 woningen mogen worden gerealiseerd.
- De deur op een kier zetten voor een beperkte overloop vanuit de Metropoolregio Amsterdam onder de voorwaarde dat eerst de bereikbaarheid en de woon-werkbalans verbeterd zijn.
- Alle gemeenten stellen vóór 2015 (zijnde de eerste periode van de regionale woonvisie) individueel of op onderdelen gezamenlijk een visie op, ten aanzien van:
 - bestaande woningen geschikt(er) maken voor senioren (opplus-sen/domotica/woonzorgzones);
 - het op beperkte schaal realiseren van Starterswoningen en specifieke instrumenten inzetten om starters op de woningmarkt te helpen, zoals de Starterslening en MGE-constructies;
 - (Collectief) Particulier Opdrachtgeverschap en consumentgericht bouwen;
 - in de bestaande voorraad een energiebesparing realiseren van 30% in 2020;
 - het streven naar een energieneutrale regio na 2020;
 - het in stand houden en zo mogelijk versterken van de bestaande woonmilieus;
 - het grootschalig(er) opwekken van duurzame energie.

- In de nieuwbouw 60% in de betaalbare categorie realiseren (onderverdeeld in: goedkoop, middelduur en koop en huur) en 40% in de dure categorie.
- Ten minste 25 – 40% van de woningbouwopgave binnenstedelijk realiseren en slechts beperkt en in aansluiting op bestaande kernen, woningbouw in landelijk gebied toestaan.

CONCLUSIE

De afspraken die zijn gemaakt in de (ontwerp) Kadernota Regionale Woonvisie West-Friesland zijn relatief actueel en relevant voor gemeentelijk ruimtelijk beleid. De afspraken zijn echter relatief globaal. Daarmee is het merendeel ervan in de huidige vorm niet direct toepasbaar binnen de nieuw op te stellen bestemmingsplannen. Afhankelijk van de mate waarin de afspraken worden geconcretiseerd in de Regionale Woonvisie, die in maart 2011 wordt vastgesteld, kunnen deze bij het opstellen van de nieuwe bestemmingsplannen Binnenstad & Havens en Westeinde een rol spelen.

Voor de afspraken waarvan waarschijnlijk is dat ze bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen een rol kunnen spelen zijn ze opgenomen in onderstaande tabel.

Ontwerp kadernota regionale woonvisie West-Friesland			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijventerreinen
Thema's:			
Bestaande woningen geschikt(er) maken voor senioren (opplussen/domotica/woonzorgzones).	x	(x)	
Het in stand houden en zo mogelijk versterken van de bestaande woonmilieus.	x	x	
Het grootschalig(er) opwekken van duurzame energie.	x	x	x
In de nieuwbouw 60% in de betaalbare categorie realiseren (onderverdeeld in: goedkoop, middelduur en koop en huur) en 40% in de dure categorie.	x	x	
Ten minste 25 – 40% van de woningbouwopgave binnenstedelijk realiseren en slechts beperkt en in aansluiting op bestaande kernen, woningbouw in landelijk gebied toestaan.	x	x	

4.2

Regionale visie bedrijventerreinen West-Friesland

SAMENVATTING

In de regionale Visie bedrijventerreinen West-Friesland geven de 9 West-Friese gemeenten aan hoe ze om willen gaan met bedrijventerreinen. De opgave voor de regio West-Friesland is versterking van de economische positie en het bevorderen van de werkgelegenheid, onder meer door het bieden van ruimte aan

bedrijven en de verbetering van de bereikbaarheid en de ontsluiting van bedrijfslocaties. In kwantitatieve zin is de opgave het faciliteren van 140 ha bedrijventerreinen tot 2014 waarvan 60% op regionale terreinen en voor de langere termijn (2014 tot 2030) nog eens 240 ha, waarvan eveneens 60% op regionale terreinen. De regionale terreinen heeft de provincie aangewezen, hoewel nog niet voldoende. Voor de lokale terreinen maken de gemeenten gezamenlijk een visie. De opgave is de realisatie van 60 ha voor de periode tot 2014 en 95 ha voor de periode daarna.

Voor de gemeente Enkhuizen blijft het uitbreiden van het aantal arbeidsplaatsen in Enkhuizen doelstelling van het beleid. Door de ontwikkeling van de bedrijventerreinen is een belangrijke bijdrage geleverd aan de werkgelegenheid en de mogelijkheid voor bedrijven zich in Enkhuizen te vestigen. Hierdoor worden de reiskilometers voor een grote groep van Enkhuizer werknemers beperkt. De ontwikkeling van het laatste deel van het bedrijventerrein Schepenwijk dient voortvarend ter hand te worden genomen.

In het verlengde van de regionale visie is in 2009 een centraal coördinatiepunt bedrijventerreinen opgericht. Dit coördinatiepunt heeft tot doel: de regionale behoefte te monitoren en te ramen (1), regionaal te plannen (2), regionaal te typeren en segmenteren (3), bedrijven te begeleiden naar passende locaties (4), regionale promotie en acquisitie (5), duurzaam beheer en parkmanagement (6), bepaling van het kwaliteitsniveau van de bedrijventerreinen (7) en programmering van de regionale herstructurering (8). Het centraal coördinatiepunt is ondergebracht bij het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (NHN).

In de provinciale structuurvisie Noord-Holland 2040 is een behoefteraming opgenomen die is gebaseerd op de behoefteraming bedrijventerreinen Noord-Holland Noord tot 2020 (vastgesteld op 3 februari 2009). Hierin staat onder de zogeheten “zachte plannen”, dit zijn de plannen waarvan het bestemmingsplan per 10 maart 2009 nog niet was vastgesteld, dat in Enkhuizen tot 2020 20 hectare bedrijventerrein wordt ontwikkeld. Het betreft het bedrijventerrein Schepenwijk 2.

De visie is vastgesteld in 2007 en gebaseerd op het streekplan Noord-Holland Noord. Beleid gericht op herstructurering van bedrijventerreinen Krabbersplaat, Schepenwijk en Ketenwaal, en de uitbreiding Schepenwijk II, heeft doorwerking gekregen in de Structuurvisie Enkhuizen 2020 (§ 3.2.3), het Provinciaal herstructureringsprogramma voor bedrijventerreinen (§ 2.3) en het Regionaal herstructureringsprogramma bedrijventerreinen West-Friesland (§ 3.4.2).

CONCLUSIE

4.3

Regionaal Herstructureringsprogramma bedrijventerreinen West-Friesland 2009-2013 (concept)

SAMENVATTING

Deze conceptnotitie (januari 2010) is opgesteld door een ambtelijke werkgroep Bedrijventerreinen in de regio West-Friesland. In de notitie wordt de herstructureringsopgave van bedrijventerreinen in West-Friesland in de periode tot 2013 inzichtelijk gemaakt.

Voor de gemeente Enkhuizen gaat het om de herstructurering van bedrijventerrein Krabbersplaat. De herstructurering van dit bedrijventerrein wordt gekoppeld aan de ontwikkeling van bedrijventerrein Schepenwijk II. Nieuw gaat daarbij betalen voor oud.

Het bedrijventerrein Krabbersplaat is extensief bebouwd en kent verschillende soorten bedrijvigheid. Bovendien wordt er te veel geparkeerd op de openbare weg. In de toekomst moet het terrein zich sterker profileren als bedrijventerrein voor nautische bedrijvigheid. Hierdoor kan extra bedrijvigheid worden aangetrokken, omdat in de regio niet veel van dergelijke terreinen zijn. Door elders ruimte te bieden voor niet watergebonden bedrijvigheid en verhuizing te stimuleren kan er worden gekomen tot herstructurering en thematisering.

De provincie Noord Holland, meldt bij brief van oktober 2010 aan de gemeenten dat zij vindt dat de regionale samenwerking zeer waardevol is, maar geeft aan dat zij nog een daadwerkelijk samenhangend bedrijventerreinprogramma missen. Tevens is de provincie van mening dat er een aantal elementen nog verdere uitdieping behoeven:

- rol van een gemeenschappelijk grond- en uitgiftebeleid gekoppeld aan afspraken over de segmentering in aansluiting op een samenhangende planning of programmering;
- het tot stand brengen van een gemeenschappelijk grondprijnsbeleid;
- het waarborgen van duurzaam beheer (toekomstbestendig, economische en ruimtelijk) en het betrekken van maatschappelijke organisaties.

In de ogen van de provincie betreft dit een actualisatie/uitwerking van de bedrijventerreinenvisie en tevens een mogelijkheid om de samenwerking op regionaal niveau verder vorm te geven.

De actualisatie/uitwerking van de bedrijventerreinenvisie dient uiterlijk 1 oktober 2011 bestuurlijk te zijn vastgesteld.

CONCLUSIE

Het concentreren van nautische bedrijvigheid op Krabbersplaat en niet-watergebonden bedrijvigheid op Schepenwijk is in de structuurvisie Enkhuizen 2020 opgenomen.

**Regionaal herstructureringsprogramma bedrijventerreinen West-Friesland
2009-2013 (concept)**

Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven- terreinen
Thema's:			
Herstructurering en Thematisering Krabbersplaat			x

4.4

Regionale detailhandelsvisie West-Friesland

In april 2009 is door de 9 West-Friese gemeenten de regionale detailhandelsvisie opgesteld. Het doel van de visie is om op regionale schaal de recreatieve en doelgerichte winkelgebieden te versterken. Binnen de regio is complementariteit het uitgangspunt. De binnenstad van Hoorn en het Van Aalstweggebied in Hoorn gaan de concurrentie aan met vergelijkbare centra in de aangrenzende regio's van Noord-Holland.

SAMENVATTING

Enkhuizen wordt in deze visie aangeduid als recreatief winkelcentrum. Als zodanig heeft het winkelcentrum van Enkhuizen per definitie een sterke regionale functie. In de visie zijn de volgende uitgangspunten voor recreatieve winkelcentra geformuleerd die voor Enkhuizen relevant zijn:

- Enkhuizen en Medemblik hebben een regionale verzorgingsfunctie. Deze functie kan verstrekt worden met de nadruk op het recreatief winkelen, waarbij de combinatie van winkels, horeca en toerisme essentieel is.
- Omdat Het Streekhof en de binnenstad van Enkhuizen op korte afstand van elkaar liggen, is afstemming tussen beide centra noodzakelijk.
- Binnen de na te streven winkelstructuur kunnen Hoorn, Enkhuizen, Medemblik en Het Streekhof elkaar functioneel aanvullen en zich verder ontwikkelen zonder ontwrichtende gevolgen.
- Een goede bereikbaarheid en optimale parkeervoorziening zijn harde randvoorwaarden voor het realiseren van het beleidsdoel.
- De eigen identiteit en sterke punten van West-Friesland dienen nog meer zichtbaar gemaakt te worden.
- Voordurende aandacht voor de kwaliteit en diversiteit van het winkel-aanbod.
- Herontwikkeling binnen of aan de rand van de binnenstad met specifieke aandacht voor grootschalige winkelformules van 600 tot 1000 m² bvo.
- Versterken diversiteit van functies: horeca, winkels, toerisme, cultuur; met behoud van een compact centrumgebied.

Regionale detailhandelsvisie West-Friesland			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
Combinatie winkels, horeca, toerisme en cultuur; met behoud van een compact centrumgebied	x		
Realiseren van een goede bereikbaarheid en optimale parkeervoorziening	x		x
De eigen identiteit en sterke punten van West-Friesland dienen nog meer zichtbaar gemaakt te worden	x		
Herontwikkeling binnen of aan de rand van de binnenstad met specifieke aandacht voor grootschalige winkel-formules van 600 tot 1000 m ² bvo.	x		x

Gemeentelijk beleid

5.1

Politiek bestuurlijk kader

5.1.1

Coalitieakkoord 2010- 2014 -Zuinig met Kansen

Het coalitieakkoord is opgesteld door de combinatie VVD-D66, Nieuw Enkhuzen (NE) en het CDA. Het beeld van deze coalitie voor de gemeente wordt in het akkoord als volgt omschreven:

“Enkhuzen krijgt een daadkrachtig college met een open bestuurscultuur; een college dat op een open wijze verantwoording aflegt aan de gemeenteraad; een college dat op creatieve wijze vorm en inhoud geeft aan participerende democratie en dat de meedenkkraft van de Enkhuzense inwoners, organisaties, ondernemers en professionals weet te benutten. Uitgangspunt en leidraad voor het college zal de Stadsvisie zijn.”

In het Coalitieakkoord wordt over tal van gemeentelijke beleidsvelden kort en puntsgewijs omschreven wat de inzet is van de coalitie VVD-D66, NE en CDA. Voor het opstellen van de bestemmingsplannen zijn de volgende uitspraken van belang:

Infrastructuur en verkeer

- Het door de raad vastgestelde Verkeersplan (2005) en de uitgangspunten voor het parkeerbeleid (2008) blijven overeind.
- De uitvoering van het Verkeersplan (2005) wordt geactualiseerd en de definitie voor autoluw wordt daarbij herijkt.
- De gebiedsvisie over de aansluiting van de N23 op de Houtribdijk en daarmee de gecombineerde ontwikkeling van Krabbersplaat, Schepenwijk en een containerterminal worden verder ontwikkeld.

Economie en Toerisme

- Wonen boven winkels wordt gestimuleerd waardoor sociale veiligheid toeneemt.
- De horeca moet zich kunnen ontwikkelen, binnen gemeentelijke kaders.

Ruimtelijke ontwikkeling en Volkshuisvesting

Voor ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijk ordening en volkshuisvesting gaat de coalitie uit van een kleine bevolkingsgroei tot 2025 en mogelijk een kleine daling tot 2050, waarschijnlijk met tegelijk een doorzettende vergrijzing. Daarnaast worden de volgende doelen geformuleerd:

- De door de raad vastgestelde Structuurvisie Enkhuizen 2020 vormt de basis voor ruimtelijke ontwikkelingen.
- In de binnenstad worden inbreidingslocaties verder ontwikkeld, waarbij de massa en de uitvoering niet mogen conflicteren met het karakter van de stad.
- Woningbouw krijgt, conform de structuurvisie, eerst invulling binnen Kadijken en vervolgens Westeinde. Gommerwijk West-West wordt met een open en groen karakter ontwikkeld.

In het coalitieakkoord wordt van het nieuwe College gevraagd het coalitieakkoord te vertalen naar een College-uitvoeringsprogramma.

5.1.2

College-uitvoeringsprogramma 2010-2014

Het College-uitvoeringsprogramma vloeit voort uit het Coalitieakkoord. De vraag van de gezamenlijke coalitiepartijen aan het College was een uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen te schrijven. Het doel dat het College wil behandelen en het resultaat dat het wil realiseren moeten duidelijk en voor één uitleg vatbaar zijn.

Om de verbinding tussen de twee documenten te benadrukken, zijn in het College-uitvoeringsprogramma de punten uit het Coalitieakkoord integraal overgenomen, waarna per actiepoint wordt aangegeven wat het doel is en wat het resultaat moet zijn. Bovendien wordt een schatting gegeven van de benodigde middelen en wordt vermeld of de gemeenteraad op het betreffende actiepoint een besluit dient te nemen.

De punten die voor de nieuwe bestemmingsplannen van belang zijn in § 2.2 over het coalitieakkoord samengevat. In het College-uitvoeringsprogramma wordt hier verdere invulling aan gegeven. In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de actiepunten, de doelen en resultaten en de planning uit het College-uitvoeringsprogramma. In de tabel zijn alleen de punten aangegeven die een direct of indirect invloed kunnen hebben op de nieuw op te stellen bestemmingsplannen.

Tabel 1. Overzicht van relevante

Actiepunt	Doel & Resultaat	Besluitvorming Raad
Actualisering van het uitvoeringsplan dat behoort bij het verkeersplan 2005 - 2015	In het geactualiseerde uitvoeringsplan wordt aandacht geschonken aan: - de herijking van de definitie van het begrip "autoluw"; - maximale stimulering van het fietsverkeer als alternatief vervoer.	4 ^e kwartaal 2011
De gebiedsvisie Enkhuizen - Stede Broec met de aansluiting N23 - Houtribdijk en daarmee samenhangende mogelijkheden verder ontwikkelen.	Opwaardering Westfrisiaweg koppelen aan ontwikkeling van bedrijfsterreinen Krabbersplaat en Schepenwijk, de aanleg van een containerhaven, recreatiemogelijkheden en de aanleg van natuur.	Presentatie van de planopzet aan de raad is voorzien in het 2 ^e kwartaal van 2011.
Stimulering wonen boven winkels.	Het voorkomen van leegstand, het bieden van woonruimte, het bevorderen van de kwaliteit van het centrum en de sociale controle. Beoordeeld zal worden waar de bestaande regelgeving knellend is en waar juist (juridische) mogelijkheden liggen.	Geen specifieke besluitvorming nodig, maar is onderdeel van de vaststelling van het nieuwe bestemmingsplan binnenstad.
In aantal en uitvoering kunnen ontwikkelen van de horeca op een verantwoorde wijze, binnen gemeentelijke kaders.	De mogelijkheden voor horeca verruimen met behoud van leefbaarheid.	Opstellen economische-, toeristische- en havenvisie
De Structuurvisie Enkhuizen 2020 als basis voor ruimtelijke ontwikkeling.	De Stadsvisie 2030 met daarin opgenomen richtinggevende uitspraken voor de ontwikkeling van de stad, is vertaald in de Structuurvisie Enkhuizen 2020. De structuurvisie is op haar beurt leidend voor onder meer het ruimtelijk beleid.	2010 - 2014 bij vaststelling nieuw ruimtelijk beleid.
Ontwikkeling van inbreilocaties mogen wat betreft massa en uitvoering niet conflicteren met het karakter van de stad.	De kwaliteit van het historisch karakter waarborgen zoals vastgelegd in de Stadsvisie 2030 (richtinggevende uitspraak 4).	2010 - 2014 bij vaststelling ruimtelijk beleid.

Woningbouw vindt plaats in Kadijken en vervolgens in Westeinde. Gommerwijk West-West wordt met een open en groen karakter ontwikkeld. Als zich andere kansen voordoen kan van de volgorde worden afgeweken.	Voorzien in een gevarieerd aanbod van woningen voor alle doelgroepen en daarvoor voldoende bouwmogelijkheden bieden.	Plan van aanpak met uitgangspunten eerste half jaar 2011.
---	--	---

5.1.3

Conclusie

Het Coalitieakkoord en het College-uitvoeringsprogramma geven aan waar de coalitie van VVD-D66, NE en CDA op wil inzetten in de periode 2010 – 2014. In de documenten beschrijven de coalitie en het College van B & W de politieke keuzes die worden gemaakt op tal van beleidsvelden waaronder ruimtelijke ontwikkeling en wat daarmee samenhangt. Daarmee zijn het Coalitieakkoord en het College-uitvoeringsprogramma als vanzelfsprekend relevant voor het opstellen van de drie nieuwe bestemmingsplannen.

De twee stukken gaan niet zozeer inhoudelijk in op de ruimtelijke ontwikkeling, maar geven wel de focus en de prioriteiten aan van het huidige College. Belangrijkste uitspraak op dat vlak is dat de Structuurvisie Enkhuizen 2020 het uitgangspunt is voor de ruimtelijke ontwikkeling van Enkhuizen de komende jaren. De Structuurvisie zal dan ook de belangrijkste onderlegger zijn bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen.

Politiek bestuurlijk kader			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijfs-terreinen
Coalitieakkoord 2010 – 2014 “Zuinig met Kansen”	x	x	x
College-uitvoeringsprogramma 2010- 2014	x	x	x
Thema's:			
Actualisering verkeersplan	x	x	x
Opwaardering N23 koppelen aan ontwikkeling van bedrijfsterreinen Krabbersplaat en Schepenwijk		x	x
Stimulering wonen boven winkels	x		
Mogelijkheden voor horeca verruimen met behoud van leefbaarheid	x		
De Structuurvisie Enkhuizen 2020 als basis voor ruimtelijke ontwikkeling	x	x	x
Ontwikkeling van inbreilocaties, met behoud van karakter stadshart	x		
Woningbouw vindt plaats in Kadijken en vervolgens in Westeinde		x	

5.2

Integraal ruimtelijk beleid

5.2.1

Inleiding

De stadsvisie Enkhuizen 2030 is vastgesteld door de gemeenteraad van Enkhuizen op 2 december 2009 en heeft als ondertitel "Enkhuizen: Gastvrije haven en historische glorie". De Coalitie en het College hebben besloten de Stadsvisie als uitgangspunt te nemen voor de ruimtelijke ontwikkeling van Enkhuizen de komende jaren.

De stadsvisie bestaat uit drie delen. Het eerste en tweede deel beslaan de "Stadsvisie Enkhuizen 2030". Het eerste deel beschrijft een globale en wervende toekomstvisie die zich toespitst op de onderwerpen identiteit, sociale samenhang, economie, wonen en bouwen, toerisme en recreatie en ten slotte infrastructuur en mobiliteit. In het tweede deel zijn 34 richtinggevende uitspraken geformuleerd die de basis vormen voor het derde deel: de Structuurvisie Enkhuizen 2020. In deze structuurvisie is de visie op hoofdlijnen zoals geformuleerd in de het eerste deel, vertaald naar een meer concrete, ruimtelijke visie.

Omwille van de overzichtelijkheid zijn de doelen uit de Stadsvisie 2030 met de richtinggevende uitspraken en de meer concrete doelen uit de Structuurvisie Enkhuizen 2020 hierna in twee aparte paragrafen beschreven.

5.2.2

Stadsvisie Enkhuizen 2030

Identiteit

In 2030 is Enkhuizen modern met een zichtbaar rijke geschiedenis als waterstad. Het is een functionele en overzichtelijke stad, door slimme zonering van gerichte gebieden voor toerisme, wonen en werken. De drie pijlers van het Enkhuizen van 2030 zijn:

- een uniek historisch hart dat in de eerste plaats een rustige plek is voor bewoners;
- een sterke toeristische functie die zich ook uitstrekt naar het buitengebied;
- grootschalige werkgelegenheid in de buitenste ring van Enkhuizen, zoals op Krabbersplaat en de Schepenwijk. Het gaat hierbij voornamelijk om Seed Valley, een internationaal centrum voor veredeling van voedingsgewassen.

Richtinggevende uitspraken die relevant zijn voor bestemmingsplannen:

- Enkhuizen brengt samenhang aan in de fysieke structuur van de stad door te kiezen voor concentratiegebieden en goede verbindingen.
- De binnenstad en de wijken zijn geen concurrerende gebieden, maar vullen elkaar goed aan. Enkhuizen benut en versterkt de bestaande verbindingen tussen binnen- en buitenstad, zowel voor bewoner als toerist.

SAMENVATTING

- De binnenstad wordt alleen vernieuwd op de vlakken waar dit aansluit bij de cultuurhistorische waarden en waar dit leidt tot kwaliteitsverbetering.

Economie

Toerisme en detailhandel zijn de economische dragers van Enkhuizen in 2030. Daarnaast dragen de specialistische sectoren op het gebied van onder meer monumenten, scheepsbouw en agribusiness bij aan de economie.

Enkhuizen presenteert zich als waterstad. Bij de herinrichting van de paktuinen richting het IJsselmeer zijn kleine kroegjes gevestigd en aan de Oude Haven vestigen zich kleine nautische bedrijven en de Zeevaartschool. Voor recreatief winkelen gaat men naar het historische centrum. Dit ontleend zijn aantrekkingskracht mede aan kleine galeries en boetiekjes. Voor boodschappen en grote inkopen gaan Enkhuizers en inwoners van de regio naar het overdekte winkelcentrum in de buitenring. Aan de Oosterhaven worden ambachtelijke bedrijfjes aan huis gerund. De Oosterhaven is daarmee een verlengstuk van het Zuiderzeemuseum.

Richtinggevende uitspraken die relevant zijn voor bestemmingsplannen:

- Door Enkhuizen wordt ingezet op het doorontwikkelen van Seed Valley.
- De gemeente kiest voor concentratie en bundeling van voorzieningen.

Wonen

Door de combinatie van kleinschaligheid en levendigheid is Enkhuizen in 2030 een gewilde woonplaats. Woonwijken zijn gemengd qua huishoudentype, leeftijd en economische klasse. Uitzonderingen hierop zijn de historische binnenstad en plan Noord, die vooral bij kapitaalkrachtige senioren in trek zijn.

In delen van de binnenstad gelden strenge bouwrestricties en projectontwikkelaars hebben op de populariteit van de binnenstad ingespeeld. Het karakter van de stad wordt ook buiten de binnenstad zichtbaar gemaakt. Rondom de stadswal en in nieuwbouwwijken is een historiserende bouwstijl toegepast. In het geval van bevolkingskrimp worden bouwplannen niet goedgekeurd, maar staan de kwaliteitsversterking en behoud van het groen voorop.

Richtinggevende uitspraken die relevant zijn voor bestemmingsplannen:

- Enkhuizen streeft naar een balans in sociale woningbouw en koopaanbod.
- Enkhuizen verkent mogelijkheden voor verdere benutting van ruimte bij groei, zoals de mogelijkheden op het IJsselmeer.
- Enkhuizen verkent in hoeverre bij bevolkingskrimp soepele woningonttrekking mogelijk is. Ook maatregelen tegen leegstand worden onderzocht.

Toerisme en recreatie

In 2030 is Enkhuizen de toonaangevende toeristische trekpleister van West-Friesland. Het grootschalig toerisme vindt plaats in het buitengebied en in het oude centrum vindt de relatief kleinschalige recreatie plaats. De gemeente heeft sinds 2015 een concentratiebeleid voor de binnenstad door de Oude Ha-

ven als voorkeursgebied voor vestiging van kleinschalige toeristische bedrijven te hanteren. Anno 2030 is de Oude Haven dan ook een aantrekkelijke binnenhaven, die doet denken aan de haven van Kopenhagen.

De binnenstad, het Streekbos en de havens zijn verbonden door wandel- en fietsroutes. De routes tussen de binnenstad en het buitengebied zijn aantrekkelijk en breed opgezet.

Richtinggevende uitspraken die relevant kunnen zijn voor bestemmingsplannen):

- Enkhuizen kiest voor toerisme en recreatie in concentratiegebieden om overlast en drukte te voorkomen en synergie tussen faciliteiten te bevorderen.
- Enkhuizen zet in op verbetering van de openbare ruimte en verbindende routes en op versterking en uitbreiding van het groen in de hele stad.
- De gemeente verkent in hoeverre waterrecreatie op en rond het IJsselmeer, maar ook in het achterland kan worden uitgebreid.
- De gemeente onderzoekt of er behoefte is aan een nieuw toeristisch buitengebied en zo ja, wat er nodig is om dit te realiseren.

Infrastructuur

In 2030 staan de binnen- en buitenstad beter met elkaar in verbinding. De binnenstad is bovendien autoluw en er zijn ondergrondse parkeergarages gebouwd. Op deze manier is er meer plek voor groen en speelvoorzieningen.

Richtinggevende uitspraken die relevant kunnen zijn voor bestemmingsplannen):

- De gemeente onderzoekt mogelijkheden om het water en de haven meer de stad binnen te halen.
- Enkhuizen stimuleert het gebruik van alternatieve vervoerswijzen zodat de (binnen)stad autoluw kan zijn.
- De ligging aan het water is een belangrijke kernkwaliteit van Enkhuizen. Het waterfront en de havens worden verstevigd.

Stadsvisie Enkhuizen 2030			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
Samenhang in de fysieke structuur van de stad door concentratiegebieden en goede verbindingen.	X	X	X
De binnenstad en de wijken vullen elkaar goed aan, verbindingen tussen binnen- en buitenstad worden benut en versterkt	X	X	X
De binnenstad wordt alleen vernieuwd op de vlakken waar dit aansluit bij de cultuurhistorische waarden en waar dit leidt tot kwaliteitsverbetering.	X		
Door Enkhuizen wordt ingezet op het doorontwikkelen van Seed Valley.		X	X
De gemeente kiest voor concentratie en bundeling van voorzieningen.	X		X
Enkhuizen streeft naar een balans in sociale woningbouw en koopwoningbouw;	X	X	
Verkennen mogelijkheden voor verdere benutting van ruimte bij groei, zoals de mogelijkheden op het IJsselmeer;			
Verkennen in hoeverre bij bevolkingskrimp soepele woningonttrekking mogelijk is. Ook onderzoek naar maatregelen tegen leegstand.			
Kiezen voor toerisme en recreatie in concentratiegebieden om overlast en drukte te voorkomen en synergie tussen faciliteiten te bevorderen;	X		
Inzetten op verbetering van de openbare ruimte en verbindende routes en op versterking en uitbreiding van het groen in de hele stad;	X	X	X
Verkennen in hoeverre waterrecreatie op en rond het IJsselmeer, maar ook in het achterland kan worden uitgebreid;			
De gemeente onderzoekt of er behoefte is aan een nieuw toeristisch buitengebied en zo ja, wat er nodig is om dit te realiseren.			
De gemeente onderzoekt mogelijkheden om het water en de haven meer de stad binnen te halen;	X		
Stimuleren van het gebruik van alternatieve vervoerswijzen zodat de (binnen)stad autoluw kan zijn;	X		
De ligging aan het water is een belangrijke kernkwaliteit van Enkhuizen. Het waterfront en de havens worden verstevigd.	X		

5.2.3

Structuurvisie Enkhuizen 2020

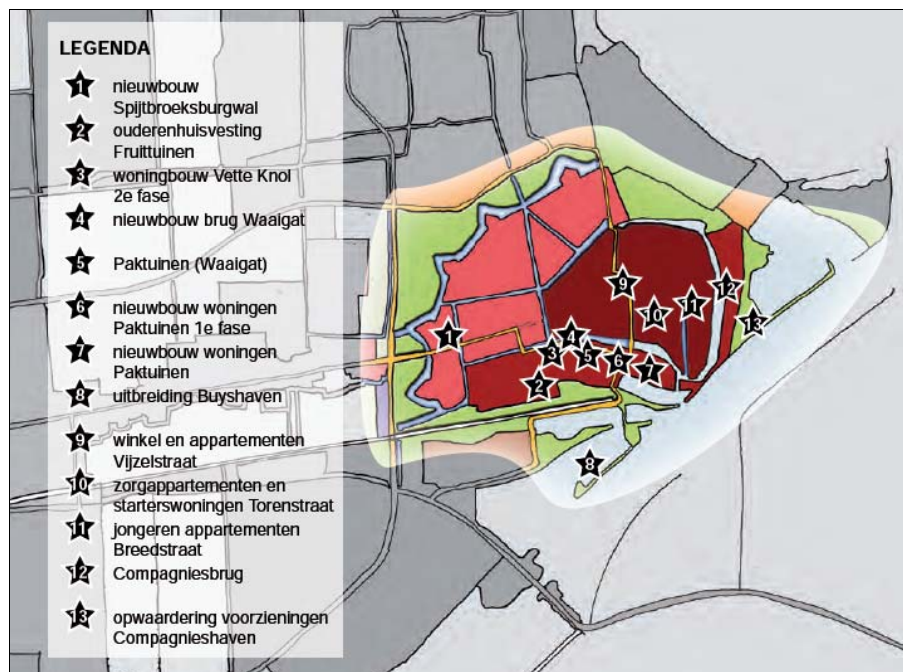
De Structuurvisie Enkhuizen 2020 vloeit voort uit een uitwerking van de Stadsvisie Enkhuizen 2030, het “overgebleven” beleid van het Structuurplan 2004 en andere beleidsplannen. De structuurvisie beperkt zich tot het ruimtelijk beleid en is daarmee de ruimtelijke vertaling van de Stadsvisie. In de structuurvisie is aangegeven wat de ruimtelijke gevolgen zijn van het gemeentelijk beleid waarvoor gekozen wordt. Behalve dat de Structuurvisie Enkhuizen 2020 is gebaseerd op de Stadsvisie 2030, bouwt ze ook voort op het Structuurplan van de gemeente Enkhuizen dat in 2004 is opgesteld.

De volledige visiekaart van de Structuurvisie Enkhuizen 2030 is opgenomen in bijlage 1 bij deze nota.

SAMENVATTING

Gerealiseerde en lopende projecten

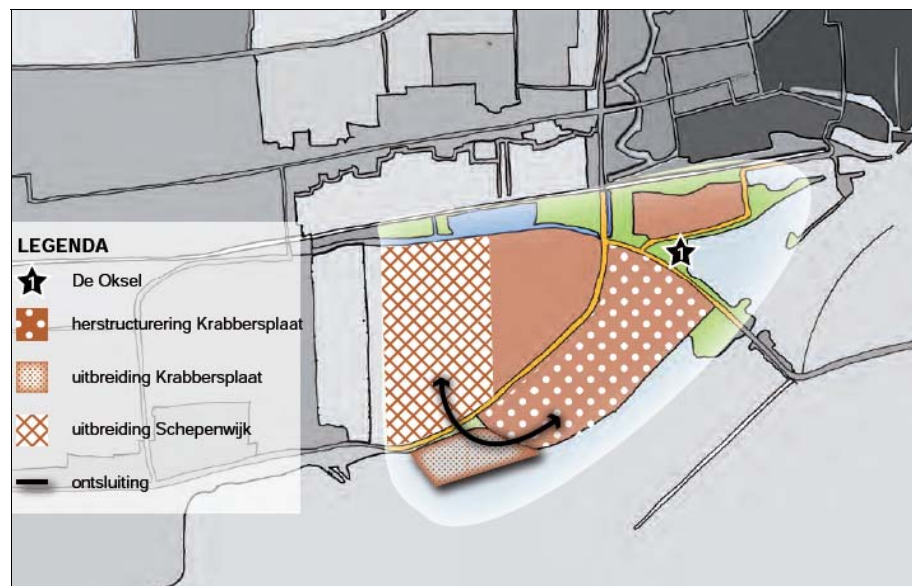
Allereerst wordt in de structuurvisie vastgesteld wat de lopende en reeds geplande projecten zijn waarmee in de Structuurvisie rekening is gehouden. Dit zijn ontwikkelingen waar ook bij het opstellen of herzien van bestemmingsplannen rekening mee gehouden dient te worden. Hieronder is door middel van een serie kaarten uit de structuurvisie een overzicht gegeven van de gerealiseerde en lopende projecten die zich in of tegen de plangebieden van de drie bestemmingsplannen voordoen. Hiermee dient bij het opstellen van de bestemmingsplannen rekening gehouden te worden.

Figuur 7. Gerealiseerde en lopende projecten in de binnenstad

Figuur 8. Gerealiseerde en lopende projecten Westeinde

Figuur 9. Gerealiseerde en lopende projecten op de bedrijventerreinen

Na de inventarisatie van de lopende plannen en geplande projecten is de visie voor Enkhuizen in 2020 beschreven. Per thema worden de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid verwoord en vervolgens wordt ingezoomd op een aantal uitwerkingen en detailleringen. Het beleid en de specifieke uitwerkingen die van toepassing zijn op de nieuw op te stellen bestemmingsplannen worden hierna besproken.

Identiteit

Het ruimtelijk beleid van de gemeente is gericht op behoud van de cultuurhistorische kwaliteit van de binnenstad. De visie daarachter is dat ontwikkelingen in de stad altijd plaats zullen moeten vinden met respect voor het geheugen van de stad.

Dit betekent niet dat alles behouden moet worden, maar wel dat de continuïteit van het karakter van de binnenstad uitgangspunt is bij ontwikkelingen.

Het karakter van de binnenstad komt tot uitdrukking op drie niveaus. Ten eerste de plattegrond, het patroon van starten, pleinen, grachten en haven. Ten tweede is de schaal van de bebouwing belangrijk. Daaronder vallen het volume en afmetingen in relatie tot de omgeving. Ten derde gaat het om de architectuur: stijl, materiaal en kleur.

De continuïteit van het historische karakter van de stadplattegrond, de schaal van de bebouwing en de architectuur worden (mede) gewaarborgd door het bestemmingsplan. Met betrekking tot behoud van de schaal van de bebouwing zal in het op te stellen bestemmingsplan voor de binnenstad uitgegaan worden van de huidige situatie, met een ontheffingsmogelijkheid wanneer met behulp van een massastudie is aangetoond dat een afwijking kan passen in het historisch beeld.

Economie

De economische pijlers van Enkhuizen zijn het toerisme, de zaadteeltbedrijven, de kunststofindustrie, de nautische bedrijvigheid en de middenstand.

Voor de nieuw op te stellen bestemmingsplannen zijn de volgende uitspraken relevant:

1. Voor winkels is in Enkhuizen genoeg netto vloeroppervlak; uitbreiding daarvan is niet nodig. In de binnenstad is het winkelvloeroppervlak per winkel in het algemeen kleiner dan 700 m². Gezien het beleid de binnenstad autoluw te maken wordt niet gestreefd naar grotere winkels, behalve op de locatie Molenweg.
2. Om bedrijventerreinen blijvend te laten voldoen aan de eisen van de tijd is herstructurering nodig. Dit geldt zowel voor de Krabbersplaat als voor Ketenwaal. De noodzakelijke herstructurering van Krabbersplaat zal in samenhang met de ontwikkeling van de 2^e fase van het bedrijventerrein Schepenwijk plaatsvinden. Op Krabbersplaat zal meer ruimte worden geboden aan watergebonden bedrijvigheid, terwijl op Schepenwijk landgebonden bedrijvigheid centraal staat. Deze bedrijvigheid kan profiteren van de ligging aan de N506. Voor Schepenwijk 2^e fase wordt onderzocht of er mogelijkheden moeten worden gecreëerd voor publieksfuncties, zoals grootschalige detailhandel.
3. Uitgangspunt is om tussen Krabbersplaat en Broekerhaven een zogeheten voorland te creëren waarop zich nieuwe nautische bedrijven en wellicht een containeroverslag en een windmolenpark kunnen vestigen. De herinrichting en uitbreiding van de bedrijventerreinen mag de mogelijkheid om de N506 buitendijks naar de Houtribdijk te leiden, niet in de weg staan.
4. Aan de westzijde van Enkhuizen zal een herschikking van functies plaatsvinden. Ten noorden van het Westeinde worden de zaadteeltbedrijven (veelal aangeduid als Seed Valley) geconcentreerd. Aan de zuidzijde van het Westeinde wordt ruimte gemaakt voor woningbouw.

Daarbij zijn de volgende randvoorwaarden gesteld:

- Het behoud van het profiel van het Westeinde.
- Inpassing van de grote sloten in de polder.
- Een zorgvuldige vormgeving en inpassing van de zuidelijke rand.
- Agrarische gebruiksmogelijkheden voor de resterende ruimte.

De verschillende plannen op het gebied van de bedrijventerreinen worden in onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 10. Ontwikkelingen bedrijventerreinen en omgeving
(Bron: Stadsvisie Enkhuizen 2030)

Wonen en Bouwen

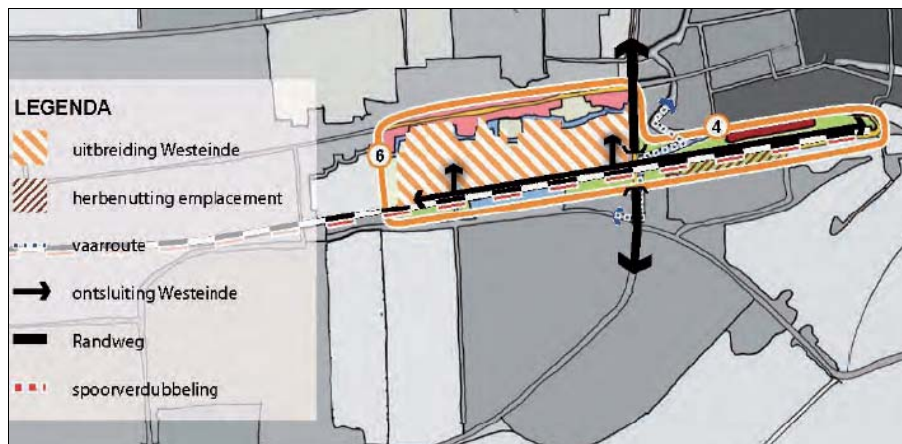
Algemeen beleid is het behoud van de woonfunctie in de binnenstad, dit moet gewaarborgd worden in het bestemmingsplan.

Verder zijn er aan enkele specifieke locaties aandacht besteed die relevant zijn voor de nieuwe bestemmingsplannen. Deze worden hierna beschreven:

- Aan de Vijzelstraat wordt een gezondheids- en zorgcentrum herontwikkeld. Hierin wordt ook het WMO loket gesitueerd.
- Aan de Molenweg wordt een HOED/GOED locatie ontwikkeld in het voormalig postkantoor.
- Het Boschplein is een potentieel veranderingsgebied. Op dit moment is er sprake van een open situatie met mogelijkheden voor parkeervoorzieningen of een krachtige ruimte in de vorm van een plein.
- Op de beoogde woningbouwlocatie Westeinde is ruimte voor 585 tot 685 woningen. Bij de ontwikkeling van de groengebieden De Tocht en De Visput, ten zuiden van het potentiële woongebied en de spoorlijn, zal tevens een fietsverbinding met de stad gerealiseerd worden.
- Aan de zuidzijde van de spoorlijn blijft ruimte gereserveerd voor verdubbeling van het spoor. Voor dit gebied is een nadere uitwerking gewenst, waarin de woningbouwlocatie Westeinde, de verbinding met de

stations Bovenkarspel Flora en Enkhuizen, het groen en de ontsluiting worden vastgelegd.

- De beoogde ontwikkelingen van Westeinde en omgeving wordt in onderstaande figuur weergegeven.

Figuur 11. Ontwikkeling Westeinde en omgeving
(Bron: Stadsvisie Enkhuizen 2030)

Toerisme en recreatie

Enkhuizen wil de kwaliteit als waterstad als sterk punt gaan inzetten. De recreant kan vanaf het IJsselmeer over het water diep de stad in komen. De mogelijkheden die de havens bieden zijn op dit punt niet ten volle benut. Ook zijn er onbenutte vaar- en opstapmogelijkheden in het binnenwater. Deze mogelijkheden wil de gemeente verder uitwerken, waarin met name de 'poldervaart' aandacht zal krijgen.

De binnenstad is inclusief de waterstructuur het rustige domein van de 'langzame' recreatie. De binnenstad heeft een uitgebreid toeristisch pakket, waarin de aparte onderdelen echter nog weinig samenhang hebben. Door het creëren van aantrekkelijke, korte verbindingen kan een schaal ontstaan die het geheel meer recht doet dan de som der delen. Relevante ontwikkelingen in de stad dienen zoveel mogelijk een bijdrage te leveren aan het toeristisch decor en de toeristische verbinding.

De intensieve recreatieve voorzieningen, die veel verkeer aantrekken, wil de gemeente in beginsel buiten de binnenstad een plaats geven. Deze voorzieningen hebben hun eigen logistiek, die op deze manier de binnenstad niet belast. Het betreft hier het Enkhuizer Zand, Sprookjeswonderland, het Zuiderzeemuseum en de Gependam. Daarvan liggen de laatste twee voorzieningen binnen de plangebieden van de het nieuwe bestemmingsplan Binnenstad & Havens.

Voor een aantal locaties heeft de gemeente specifieke visie geformuleerd.

- De gemeente streeft voor de toekomst naar een stelsel van aangename, langzaam verkeerroutes die de grotere toeristische voorzieningen verbinden met de binnenstad. In dat kader is een herwaardering van het

Wilhelminaplantsoen aan de orde. Het plantsoen kan gaan functioneren als spil van de verschillende verbindingen. Daarnaast kan herinrichting het Wilhelminaplantsoen een positie geven als onderdeel van de vesting.

- Voor het creëren van een meer maritieme uitstraling is herinrichting van de Oosterhaven gewenst. Het gaat dan voornamelijk om de achterste deel van de haven. Ook de Bierkade en de Zilverstraat maken deel uit van deze opgave. Hier is een transformatie ten behoeve van publieksfuncties (ateliers en ambachtelijke bedrijfjes) het doel. Door deze transformatie zal de Oosterhaven in verstrekte mate deel uit kunnen maken van het toeristisch decor en van recreatieve routes.
- Eenzelfde transformatie wordt beoogd voor de Oude Haven. De gemeente wil in deze omgeving meer ruimte bieden aan horeca en uitgaansmogelijkheden, eventueel in combinatie met de woonfunctie. Doelstelling is om op termijn beide zijden langs de Oude Haven toegankelijk te maken met publieksfuncties (horeca en winkels), met een directe aansluiting op het water van de Oude Haven.

De nieuwvestiging van horeca in dit gebied vindt in eerste instantie plaats door verplaatsing van bestaande horeca van elders in de stad. Het huidige aantal vierkante meters dat voor horeca bestemd is, neemt bij voorkeur niet toe.

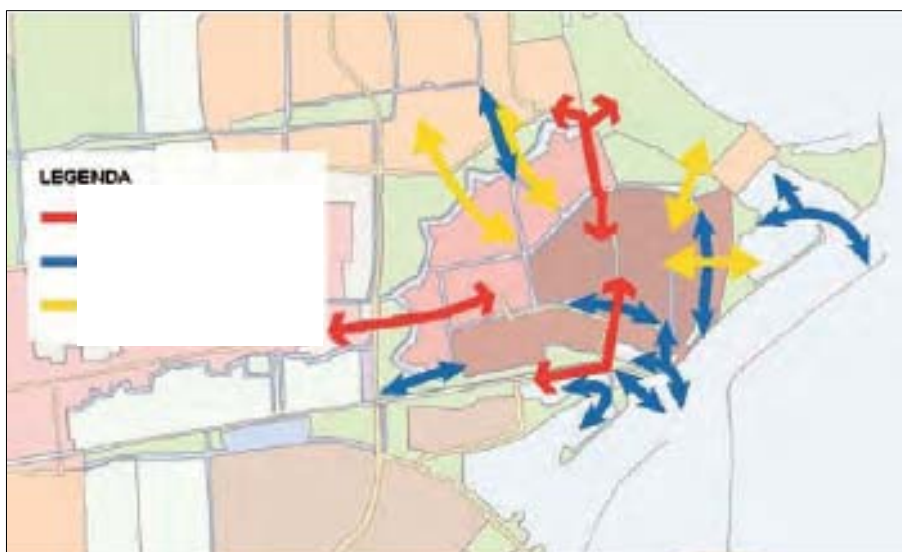
- Ook wil de gemeente inzetten op de toeristisch/recreatieve ontwikkeling van het Waterplein. Dit is de het water rondom de Gependam. Dit water deed voorheen slechts dienst als vaarroute van en naar de sluis, maar is met de aanleg van het Naviduct ook vanaf de wal beleefbaar. Hierdoor kan de het Waterplein gaan functioneren als toeristisch decor dat vanaf het Dirck Chinaplein kan worden aanschouwd. De aanwezigheid van de Bruine Vloot aan de Gependam draagt bij aan de toeristische uitstraling.

Infrastructuur en mobiliteit

In het gemeentelijk verkeersbeleid zit een dilemma ingebouwd. Duurzaam Veilig, autoluw en het verminderen van het straatparkeren brengen de druk omlaag, toenemend autobezit en de ontwikkeling van het toerisme doen de druk toenemen. Ter voorkoming daarvan onderzoekt de gemeente de mogelijkheden voor parkeervoorzieningen buiten de binnenstad, met shuttleachtige verbindingen met de binnenstad.

In de binnenstad zullen de principes van Duurzaam Veilig, een 30 km/uurregime en de wens van een autoluwe binnenstad tot aanpassingen in de openbare ruimte leiden.

Omdat een stelsel van aantrekkelijke langzaam verkeerroutes ontbreekt die het Enkhuizer Zand en het Zuiderzeemuseum verbindt met de binnenstad, wordt er gestreefd naar het "octopus-model". Dit is een veelarmig stelsel van routes dat het Enkhuizer Zand via de binnenstad verbindt met het Dirck Chinaplein. Bij dit plan hoort ook de herwaardering van het Wilhelminaplantsoen, waar een deel van de routes doorheen kunnen worden geleid.

Figuur 12. Octopus-model van verkeersroutes en verbindingen

Verdere toekomstige aanpassingen aan de infrastructuur zijn reeds beschreven in de paragrafen *Recreatie & toerisme* en *Wonen*.

Structuurvisie Enkhuizen 2020			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
De continuïteit van het historische karakter van de stadplattegrond, de schaal van de bebouwing en de architectuur worden gewaarborgd door het bestemmingsplan.	X	X	
Er wordt niet gestreefd naar grotere winkels, behalve op de locatie Molenweg	X		
Herstructurering bedrijventerrein Krabbersplaat voor nautische bedrijvigheid			X
Ontwikkeling Schepenwijk voor landgebonden bedrijvigheid en wellicht grootschalige detailhandel			X
Bij Krabbersplaat creëren van een "voorland" t.b.v. nieuwe nautische bedrijven, containeroverslag en windmolenpark			X
Herschikking van functies Westeinde		X	X
Herontwikkeling gezondheids- en zorgcentrum aan Vijzelstraat	X		
Ontwikkeling HOED/GOED locatie in het voormalig postkantoor aan Molenweg	X		
Veranderingsgebied Boschplein	X		
Woningbouwlocatie Westeinde		X	
Verdubbeling rail + fietsverbinding Westeinde		X	X
Creëren van aantrekkelijke, korte verbindingen tussen grootschalige toeristische voorzieningen en binnenstad	X		
Herwaardering van het Wilhelminaplantsoen als spil van langzaam verkeer verbindingen en opnemen als onderdeel van de vesting	X		
Herinrichting van de Oosterhaven, Bierkade en Zilverstraat ten behoeve van publieksfuncties (ateliers en ambachtelijke bedrijfjes)	X		
Herinrichting Oude Haven, meer ruimte bieden aan horeca en uitgaansmogelijkheden in combinatie met de woonfunctie	X		
Openbare ruimte binnenstad inrichten op Duurzaam Veilig en 30 km/ uur regime	X		

5.3

Wonen en woonklimaat

5.3.1

Beleidsnota speelruimte

Volgens artikel 31 van het VN verdrag "Rechten van het kind" heeft elk kind het recht op een veilige speelplaats waar hij of zij zich kan ontplooien en uitleven. Hoewel niet uitdrukkelijk genoemd in het College Uitvoeringsprogramma 2006 - 2010 hecht het college aan een degelijk voorzieningenniveau voor alle inwoners van Enkhuizen. Hieronder vallen natuurlijk ook de speelvoorzieningen voor de jeugd. Omdat er behoefte is aan duidelijkere beleidskaders voor speelruimte is besloten de Beleidsnota speelruimte op te stellen.

SAMENVATTING

Hierbij zijn een aantal aanbevelingen gedaan die ook relevant kunnen zijn bij het opstellen van nieuwe bestemmingsplannen:

- Aanhouden van de 3% norm voor speelruimte die wordt voorgesteld door het Ministerie van VROM in de brief "Nader beleid buitenspeelruimte" (kenmerk NIB 2005/217590). Hiervan zal dan 1% benut worden voor formele speelplekken volgens de NUSO normen. De overige ruimte zal dan worden ingericht voor informele speelruimte (brede trottoirs, groen elementen).
- Bij (grote) inbreilocaties in de binnenstad moet het verplicht worden om 3% ruimte te reserveren voor speeltoestellen. Hierbij dient de minimale speelruimte 225 m² te zijn (15 bij 15 m).
- Voor zover het nog niet gebeurd is, dient speelruimte als bestemming opgenomen te worden in de bestemmingsplannen. In de meer recentere bestemmingsplannen is dit wel gebeurd, maar in een aantal bestemmingsplannen is dit nog niet opgenomen.
- De (verruimde) NUSO normen dienen als uitgangspunt bij inrichting van nieuwe woonwijken en herinrichting van bestaande woonwijken.

Tabel 2. Nuso normen

Leeftijd	Actieradius	Minuten lopen	Verzorgings gebied	Benodigde Speelruimte	Aard van de speelruimte
0 – 6 jaar	150 m*	3 minuten	7 ha	250 – 500 m ²	Openbare speelplaats
6 – 12 jaar	500 m	5 minuten	80 ha	1000 – 2000 m ²	Speelterrein of trapveld (3000 m ²)
12 – 18 jaar	1000 m	15 minuten	300 ha	1000 – 3000 m ²	Ruimte voor sportieve activiteiten

Beleidsnota Speelruimte			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
Opnemen speelruimte in bestemmingsplannen volgens NUSO normen	x	(x)	

5.3.2

Raadsbesluit burgerinitiatief inzake UMTS-zendmasten

SAMENVATTING

Op grond van het vastgestelde recht op burgerinitiatief waarvan H. Wever te Enkhuizen d.d. 15 augustus 2005 gebruik heeft gemaakt, heeft de raad van de gemeente Enkhuizen onder andere besloten het college van B&W op te dragen het voorzorgbeginsel te hanteren en om in afwachting van duidelijkheid over de mogelijke gezondheidsrisico's geen medewerking te verlenen aan het oprichten van zendmasten en/of het plaatsen van GSM- en UMTS antennes op het grondgebied van de gemeente Enkhuizen dan tenzij op een afstand van 400 meter uit de bebouwde kom met een stralingsdichtheid van W/m² niet meer dan 10.

In de bestemmingsplannen hoeft daarom geen rekening gehouden te worden met UMTS-zendmasten.

5.4

Bedrijven, detailhandel en horeca

5.4.1

Beleid ondersteunende horeca in detailhandel 2010

SAMENVATTING

In december 2010 is door het college van burgemeester en wethouder het "beleid ondersteunende horeca in detailhandel" opgesteld. Dit is een vervolg op de notitie "ondersteunende horeca in detailhandel" uit maart 2005.

De insteek van de gemeente is dat een beperkte overlap van horeca en detailhandel mogelijk moet zijn. Die overlap kan een goede bijdrage zijn aan de aantrekkelijkheid van winkelen in de binnenstad, dat in toenemende mate ook een recreatieve component kent. Maar de overlap moet wel zodanig beperkt zijn, dat het doel om de winkels te bezoeken niet primair komt te liggen in het nuttigen van dranken en etenswaren.

Het College van burgemeester en wethouders heeft de bevoegdheid om een omgevingsvergunning te verlenen voor gebruiksactiviteiten die in strijd zijn met het bestemmingsplan. Met deze ontheffing mogen gebouwen die gebruikt kunnen worden voor detailhandel, tevens worden gebruikt in combinatie met een ondersteunende horecafunctie, voor zover dit ten dienste staat van, en ondergeschikt is aan de detailhandelsfunctie.

Het College stelt dat bij de vraag om een omgevingsvergunning voor een gebruiksactiviteit in strijd met het bestemmingsplan, in een winkel maximaal 6 m² mag worden gebruikt voor ondersteunende horeca. Onder ondersteunende horeca wordt verstaan het bieden van ruimte die met (sta-)tafels en/of zitgelegenheid gebruikt mag worden voor de consumptie van (alcoholvrije) dranken en/of etenswaren. Dit alles onder voorwaarden dat:

- de horecafunctie ten dienste staat van, en ondergeschikt is aan de detailhandelsfunctie;
- het schenken van alcoholhoudende dranken niet is toegestaan;
- loketverkoop direct in de (voor)gevel niet is toegestaan;
- de exploitatie van een terras niet is toegestaan.

Notitie ondersteunende horeca in detailhandel			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
Ondersteunende horeca in detailhandel onder voorwaarden toestaan.	x		(x)

5.4.2

Beleidsregels en voorbereiding besluit concentratie publieksfuncties voor de binnenstad

In deze beleidsregels met betrekking tot het kernwinkelgebied, heeft de raad van de gemeente Enkhuizen op 16 november 1998 (onder andere) besloten dat:

- het kernwinkelgebied bestaat uit: Westerstraat tussen Prinsenstraat en Nieuwstraat, Vijzelstraat tussen Wegje en Westerstraat, hoek van Bleiswijkstraat/Westerstraat, Zuiderkerkstraat, Zuiderkerksteeg en Zuiderkerkplein, Torenstraat, oostzijde Venedie en Venedie vanaf nummer 10 tot Melkmarkt, westzijde Venedie en de Melkmarkt;
- het beleid in dit gebied is gericht op de versterking van de subregionale functie van Enkhuizen voor commerciële sociaal-culturele functies;
- daarbij is het beleid gericht op de concentratie van detailhandel, dienstverlening met een publieksaantrekkelijk karakter of baliefunctie en overige publieksfuncties.

In het raadsbesluit wordt gesteld dat er buiten het kernwinkelgebied ruime vrijstellingsmogelijkheden zijn opgenomen voor winkels. Het stedelijk karakter buiten het kernwinkelgebied is echter niet gericht op winkelen, maar op wonen. De raad wil deze situatie handhaven en vindt het daarom niet gewenst dat buiten het kernwinkelgebied bewinkeling plaatsvindt die consumentenstromen en verkeersbewegingen aantrekt die naar aard en soort in het kernwinkelgebied thuishoren.

SAMENVATTING

Daarom stelt de raad in een beleidsregel vast dat de vrijstellingsmogelijkheden voor winkels c.a. buiten het kernwinkelgebied uitsluitend zullen mogen worden benut voor:

- winkels voor verkoop in hoofdzaak van gebruikte voorwerpen;
- winkels voor de verkoop in hoofdzaak van ter plaatse vervaardigde ambachtelijke producten, zoals potterieën, galerieën en kleermakerijen;
- kantoren, dienstverlening en instellingen zonder balie- of overwegende publieksfunctie.

Deze winkels zijn gericht op beperkte consumentenstromen, richten zich niet op volumineuze artikelen, hebben een geringe verkeersaantrekkende werking en dienen mede ter ondersteuning van toeristische wandelroutes.

De gemeente heeft zich geconformeerd aan de Regionale Detailhandelsvisie West-Friesland (definitieve versie VVRE van 2 april 2009) (zie § 3.4.1). In deze visie is voor de West-Friese gemeenten een aantal concrete opgaven neergelegd als afgeleide van de regionale doelstelling. De uitwerking van deze opgaven zal plaats moeten vinden in lokaal beleid, in een lokale detailhandelsvisie of actieplan. Dit zal uitgewerkt kunnen worden in de zogeheten HERT-visie (Havens, Economie, Recreatie en Toerisme).

Om de positie van de detailhandel te behouden en te versterken moeten er keuzes worden gemaakt welke ontwikkelingen de gemeente wel en niet wil faciliteren in de toekomst. De economische en planologische mogelijkheden om het bestaande detailhandelsaanbod te versterken verdienen nader onderzoek. Hierin moeten de volgende vragen worden beantwoord:

- Wat zijn de kwantitatieve (distributieve ruimte) en kwalitatieve mogelijkheden voor uitbreiding c.q. versterking van aanbod in Enkhuizen?
- Welke branches zijn gewenst en welke juist niet?
- Standpunt over de wenselijkheid en mogelijkheid van vestiging van detailhandel buiten het centrum/kernwinkelgebied?

CONCLUSIE

De beleidsregels richten zich op de bestemmingsplannen Centrum, Vissershoeek en havens, Zuid-Westhoek en Boerenhoek. Deze bestemmingsplannen vallen binnen de begrenzing van het nieuwe bestemmingsplan Binnenstad & Havens. De beleidsregels zijn bovendien gestoeld op de (oude) WRO.

Wanneer de gemeente streeft naar voortzetting van het beleid, zullen de vrijstellingsmogelijkheden uit de beleidsregel moeten worden vertaald naar zogeheten afwijkingsmogelijkheden in het nieuwe bestemmingsplan Binnenstad & Havens. Dit is afhankelijk van de inhoud van de op te stellen HERT-visie.

Beleidsregels Kernwinkelgebied			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijventerreinen
Thema's:			
Vertaling vrijstellingsmogelijkheden naar afwijkingsmogelijkheden.	x		

5.4.3

Beleids overeenkomst Herinrichting Centrumgebied Enkhuizen

Deze overeenkomst tussen de gemeente en de ondernemers (MKB) is in de tweede helft van de 90er jaren van de vorige eeuw opgesteld ter versterking van het centrumgebied van Enkhuizen. Het beoogt mede het concentratiegebied voor centrumfuncties in de binnenstad sterker af te bakenen en een kernwinkelgebied voor de detailhandel te definiëren. Een en ander ter versterking van de concurrentiepositie van de binnenstad van Enkhuizen binnen de subregio.

De overeenkomst had onder meer betrekking op de invoering van een baatbelasting. Deze is er nooit gekomen, maar een aantal inhoudelijke punten, onder meer wat betreft de inrichting van het openbaar gebied, is wel uitgevoerd. Ook is een start gemaakt met de opstelling van een bestemmingsplan voor de binnenstad.

Wat betreft de detailhandel werd beleid geformuleerd, dat nog steeds van toepassing is. Wat betreft de vestiging van detailhandel werd aangegeven dat:

- detailhandel ten behoeve van de regio zoveel mogelijk zal worden geconcentreerd binnen het centrumgebied;
- het Koperwiekplein zich, op de kortst mogelijke termijn, zal ontwikkelen tot een kwalitatief en kwantitatief volwaardige buurtvoorziening;
- grootschalige perifere detailhandelsvoorzieningen (PDV's), conform het vigerende Rijksbeleid, bij voorkeur zullen worden gevestigd op bedrijventerreinen.

SAMENVATTING

Beleidsovereenkomst Herinrichting Centrumgebied Enkhuizen			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
Vestigingsbeleid detailhandel	X		X

5.4.4

Nota vrijstellingenbeleid horeca Enkhuizen 1997

SAMENVATTING

In de nota vrijstellingenbeleid horeca Enkhuizen 1997 is het toetsingskader voor het al dan niet toestaan van nieuwe horecafuncties binnen de bestemmingsplannen Visserhoek & Havens en Centrum opgesteld.

Bij de toetsing dient een afweging gemaakt te worden tussen enerzijds het zoveel mogelijk tegengaan van overlast voor buurtbewoners, en anderzijds het besef dat de horeca in Enkhuizen een belangrijke bron van inkomsten is en daarmee een belangrijke economische pijler voor de plaatselijke bevolking vormt.

CONCLUSIE

Wat betreft de toetsing en de te doorlopen procedure daarbij is de nota volledig gebaseerd op de (oude) WRO. De nota is niet relevant in de zin van een directe toepassing binnen het nieuw op te stellen bestemmingsplan Binnenstad & Havens. Bij het opstellen van het nieuwe bestemmingsplan zal de gemeente opnieuw moeten bepalen hoeveel ruimte ze wil geven aan ontwikkeling van horecafunctie in de desbetreffende gebieden. Het verdient aanbeveling het specifieke horecabeleid op te nemen in de integrale HERT-visie.

5.4.5

Beleidsnota standplaatsen, markt en evenementen

SAMENVATTING

Wat betreft standplaatsen heeft de gemeente Enkhuizen de "Beleidsregels standplaatsen Enkhuizen 2004" opgesteld. Hierin is beleid vastgelegd over het maximum aantal standplaatsen, het aantal standplaatsen per branche en de toegestane locaties en tijdstippen.

In de beleidsregels worden de plaats van de standplaats en het aantal beschikbare vierkante meters en de periode waarin de standplaats gebruikt kan worden expliciet benoemd.

In Enkhuizen worden alleen tijdelijke standplaatsen uitgegeven. Jaarlijkse standplaatsen worden niet uitgegeven, omdat dit kan conflicteren met de vele festiviteiten en evenementen die in de openlucht plaatsvinden.

In de nieuw op te stellen bestemmingsplannen moet het standplaatsen beleid worden meegenomen. In het bestemmingsplan moet op de locaties die in de beleidsregels zijn aangewezen voor (tijdelijke) standplaatsen daarvoor ruimte zijn. Aangezien het standplaatsenbeleid relatief gedetailleerd is uitgewerkt hoeft niet nogmaals volledig in het bestemmingsplan te worden opgenomen.

CONCLUSIE

Beleidsregels standplaatsen Enkhuizen 2004			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
Locaties waar tijdelijke standplaatsen worden uitgegeven	X		

5 . 4 . 6

Verordening op de warenmarkt voor de gemeente Enkhuizen 2003

In 2003 is de verordening op de warenmarkt opgesteld. In de verordening zijn regels opgenomen voor een ordelijk verloop van de markt. De markt in Enkhuizen vindt normaal gesproken woensdags plaats van 9.00 uur tot 16.00 uur. In de verordening zijn regels omtrent de dag, tijd en plaats van de markt en de inrichting en de branche-indeling van de markt.

Aangezien de regels die in de verordening worden gesteld relatief gedetailleerd zijn hoeft dit in het nieuw op te stellen bestemmingsplan voor de binnenstad en havens niet nogmaals te worden geregeld.

CONCLUSIE

5 . 4 . 7

Beleidsnotitie bed & breakfast ten behoeve van gemeenten

Stichting Bed & Breakfast Nederland heeft in deze notitie beschreven hoe gemeenten om kunnen gaan met bed & breakfast (B&B). In de notitie worden de kaders aangegeven waarbinnen B&B kan worden toegelaten binnen een woonfunctie en agrarische bestemming.

Onder B&B wordt verstaan een kleinschalige verblijfsaccommodatie met maximaal 7 slaapkamers, die deel uitmaakt van een woning. Met begrenzing van deze omvang kan B&B duidelijk onderscheiden worden van reguliere pensions en hotels.

Er zijn drie mogelijkheden waarop gemeenten met B&B kunnen omgaan binnen bestemmingsplannen.

Ten eerste kan een B&B-activiteit van beperkte omvang als een ondergeschikte nevenactiviteit van de hoofdfunctie worden beschouwd. In dat geval hoeft er geen probleem te bestaan met betrekking tot het bestemmingsplan.

Ten tweede kan B&B worden opgenomen in de regeling voor aan huis verbonden beroepen.

SAMENVATTING

Ten derde kan het zo zijn dat er niets wordt geregeld in het bestemmingsplan en dat B&B mogelijk kan worden gemaakt door een projectbesluit of buitenplanse ontheffing.

CONCLUSIE

De beleidsnotitie bed & breakfast is niet opgesteld door de gemeente Enkhuizen en ook niet specifieke toegespitst op de gemeente Enkhuizen. Het is een discussiestuk waarin de verschillende mogelijkheden van omgaan met bed & breakfast binnen bestemmingsplannen worden aangestipt. Bij het opstellen van de nieuwe bestemmingsplannen Binnenstad & Havens en Westeinde moet de gemeente bepalen hoe ze wil omgaan met bed & breakfast.

5.5

Water & havens

De gemeente Enkhuizen heeft enkele beleidsstukken op het gebied van water en de havens vastgesteld. Deze beleidsstukken zijn opgenomen in voorliggende basisnota. Nieuwe bestemmingsplannen zullen door het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) altijd worden getoetst op de algemene eisen zoals ze zijn verwoord in de door het Hoogheemraadschap opgestelde Keur/Waterverordening.

5.5.1

Nota Steigers en walkanten Enkhuizen (2006)

SAMENVATTING

Enkhuizen ontleent haar ruimtelijke structuur en identiteit in belangrijke mate aan het water. Het vele water vormt een essentiële drager van zowel de binnenstad als de buitenstad en heeft een groot aantal functies. Om deze kwaliteiten en functies te beschermen, gelden er regels voor activiteiten langs en in het water, zoals het bouwen van steigers en vlonders. Deze regels zijn vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening, de Keur van het Hoogheemraadschap en bestemmingsplannen.

Bij de gemeente komen regelmatig verzoeken van particulieren binnen om steigers aan te leggen aan particuliere (én publieke) walkanten in het water. Een actuele en adequate planologische regeling om deze aanvragen te beoordelen, wordt echter gemist. Mede door gebrekkige handhaving is hierdoor in de loop der jaren een wildgroei aan steigertjes, vlonders en dergelijke ontstaan en is de kwaliteit van het stadsbeeld op sommige plekken aangetast.

Voor de gemeente is dit aanleiding geweest om eenduidig beleid te formuleren om de aanleg van steigers langs/in het water te kunnen reguleren en te toetsen. Deze beleidsregels zijn opgenomen in de "Nota Steigers en walkanten Enkhuizen" en vormen het kader voor de (nieuw op te stellen) bestemmingsplannen in de binnen- en buitenstad.

Als algemene hoofdregels gelden

- Het bouwen van steigers in het water aan walkanten in particulier eigendom is in principe toegestaan als dit geen negatieve gevolgen heeft voor de doorstroming, bevaarbaarheid en natuurwaarde van de waterloop.
- Per perceel, in particulier eigendom, wordt in principe slechts 1 steiger toegestaan.
- In het geval van een lange walkant (meer dan 10 meter breed), in één particulier eigendom, kan, onder voorwaarden, vrijstelling gegeven worden voor maximaal 2 steigers.
- De afstand tussen de steiger en de perceelsgrenzen mag nooit minder dan 1 meter bedragen.
- Om varend onderhoud te kunnen plegen, is het in wateren met een breedte van 6 meter of smaller niet toegestaan om een steiger in het water te maken.
- De waterbreedte tussen steiger(s) mag nooit minder dan 6 meter worden.
- De maximale afmetingen van een steiger bedragen 1 meter breedte (vanuit de oever) en 3 meter lengte (langs de oever). Alleen in bepaalde gevallen (bijvoorbeeld t.b.v. gehandicapten, bij een complex voor bijzondere woongroepen of voor een bijzonder bedrijfsmatig gebruik) kan van de maatvoering worden afgeweken.
- Vlonders en andere drijvende objecten zijn niet toegestaan.

Beleidsregels voor de binnenstad

- Het bouwen van steigers aan walkanten in particulier eigendom is in de gehele binnenstad toegestaan, met inachtneming van de algemene hoofdregels.
- Het bouwen van steigers en/of aanleggen van boten aan walkanten in publiek eigendom is niet toegestaan.
- Voor bezoekers van de binnenstad kan een gemeenschappelijke steiger/aanlegplaats gemaakt worden.

Beleidsregels voor de buitenstad

- Het aanleggen van boten aan walkanten in publiek eigendom is alleen door middel van palen toegestaan (met uitzondering van het tweede bolwerk en waterlopen < 6 meter).
- Het bouwen van steigers aan walkanten in particulier eigendom is in de gehele buitenstad toegestaan, met inachtneming van de algemene hoofdregels.
- Op een aantal plaatsen langs de hoofdvaarroute kan aan de walkanten in publiek eigendom een gemeenschappelijke steiger/aanlegplaats gemaakt worden.

De algemene regels en de specifieke beleidsregels voor de binnen- en buitenstad zijn concreet en relevant voor de bestemmingsplannen Binnenstad & Havens en Westeinde.

CONCLUSIE

Nota Steigers en walkanten Enkhuizen			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
Algemene hoofdregels	X	X	
Beleidsregels binnenstad	X		
Beleidsregels buitenstad		X	

5.5.2

Havenverordening en Havenatlas Enkhuizen

SAMENVATTING

De Havenatlas geeft plaatsen aan waar de verschillende categorieën van vaartuigen ligplaatsen mogen innemen of hebben. De plaatsen worden aangegeven op kaarten per havengebied. In de Havenatlas staan voorschriften om onveilige situaties te voorkomen en een duidelijk inzicht te verschaffen in waar welke categorie van vaartuigen mogen liggen.

Opgrond van de vastgestelde havenatlas kunnen pleziervaartuigen, charterschepen, passagiersschepen en vissersschepen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming binnen de voor hun aangewezen gedeelten van de havens een ligplaats innemen mits wordt voldaan aan de voorschriften van de Havenatlas. De Havenatlas kan niet op een lijn worden gesteld met een bestemmingsplan. Uit jurisprudentie volgt dat de Havenverordening met bijbehorende Havenatlas naast het bestemmingsplan kan functioneren. Bij een beslissing op een verzoek tot het innemen van een ligplaats kan mede wordt gezien of de gewenste locatie uit een oogpunt van ruimtelijke ordening aanvaardbaar is.

CONCLUSIE

De Havenatlas staat het bestemmingsplan niet in de weg. Bij het opstellen van een nieuw bestemmingsplan moet een goede afstemming met de Havenatlas plaatsvinden, zodat het beleid zo consistent mogelijk kan worden doorgevoerd.

Havenatlas Enkhuizen			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
Voorschriften ligplaatsen in havens Enkhuizen	X		X

5.6

Verkeer

5.6.1

Verkeersplan Enkhuizen 2005 - 2015

In het verkeersplan Enkhuizen 2005 - 2015 wordt de visie op de verkeerskundige situatie binnen de gemeente Enkhuizen geformuleerd.

SAMENVATTING

In het verkeersplan is de volgende hoofddoelstellingen voor Enkhuizen opgenomen:

- het creëren van een autoluwe binnenstad, waarbij rekening gehouden wordt met de bereikbaarheid van het centrale winkelgebied;
- het in stand houden en creëren van “Duurzaam Veilige” en leefbare woongebieden.

Een “Duurzaam Veilig” verkeerssysteem bestaat uit verblijfsgebieden en verkeersruimten. De gemeente Enkhuizen sluit aan bij het algemeen gehanteerde uitgangspunt om zo groot mogelijke verblijfsgebieden te creëren. Hierdoor ontstaan verkeersluwe en verkeersveilige woongebieden. Een verblijfsgebied bestaat uit meerdere erftoegangswegen. Voor verblijfsgebieden is het wenselijk om uit te gaan van een maximumsnelheid van 30 km/uur of een lagere snelheid. De verblijfsgebieden bestaan uit 30 km/uur zones en woonerven.

Wegen met een verkeersfunctie vormen de schakels tussen verblijfsgebieden onderling. Dergelijke wegen worden gebiedsontsluitingswegen genoemd. Het gemotoriseerde verkeer wordt zoveel mogelijk op deze wegen geconcentreerd, zodat de verblijfsgebieden verkeersluw blijven. Om er voor te zorgen dat men gestimuleerd wordt om van gebiedsontsluitingswegen gebruik te maken, wordt de wegcapaciteit hoger en is de doorstroming beter dan bij erftoegangswegen. De maximumsnelheid op gebiedsontsluitingswegen bedraagt 50 km/uur.

Met het treffen van de juiste parkeermaatregelen is het mogelijk om het verkeer te sturen. Het doel van de parkeermaatregelen is om de juiste auto op de juiste parkeerplaats te krijgen. Gezien de wens om een verkeersluwe binnenstad te creëren, moet een keuze gemaakt worden voor wie de schaarse parkeerruimte bedoeld is. Voor de leefbaarheid en het economisch functioneren van de binnenstad is het van belang dat er voldoende parkeerplaatsen zijn voor bewoners en winkelbezoekers. De parkeerplaatsen in de binnenstad zijn in principe voor hen bedoeld. Andere groepen in de binnenstad zijn toeristen en werkers. Voor hen is het ook belangrijk om de auto te parkeren, maar de gemiddelde loopafstand mag langer zijn dan bij bewoners en winkelbezoekers.

Voorgesteld wordt om uit te gaan van het volgende parkeerregime:

- Faciliteren van kortparkeren voor winkelbezoekers rondom het kernwinkelgebied.
- De overige gebieden zijn bestemd voor bewoners en hun bezoekers.

- Toeristen parkeren aan de rand van de binnenstad.
- Werkers parkeren op eigen terrein of aan de rand van de binnenstad.

CONCLUSIE

Voor het bestemmingplan is van belang dat er rekening dient te worden gehouden met de hoge parkeerdruk. In de binnenstad kan moeilijk worden geëist dat parkeren plaats dient te vinden op eigen terrein. De gemeente zal locaties aan moeten wijzen waar het parkeren plaats moet of mag gaan vinden. Of er moet een locatie gezocht buiten de binnenstad, waar de parkeerdruk op afgewend kan worden.

Verkeersplan Enkhuizen			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
Parkeren in de binnenstad	x		

5.7

Cultuurhistorie & Archeologie

5.7.1

Archeologische Beleidsnota Gemeente Enkhuizen (concept)

SAMENVATTING

De archeologische beleidsnota dient een eerste aanzet te geven voor het formuleren van het gemeentelijk archeologisch beleid.

Het doel van het beleid is als volgt omschreven: "Het archeologisch beleid van de gemeente Enkhuizen heeft tot doel haar archeologisch erfgoed waar nodig te beschermen als bron van het gemeenschappelijk geheugen en als middel voor geschiedkundige en wetenschappelijke studie zonder meer maatschappelijke lasten in het leven te roepen dan strikt noodzakelijk".

De uitgangspunten van het archeologisch beleid zijn:

- Archeologische waarden zoveel mogelijk in de bodem bewaren en alleen opgraven als behoud in de bodem (in situ) niet mogelijk is.
- De relatie tussen archeologie en RO versterken zodat behoud, beheer en ontwikkeling in het bodemarchief onderdeel worden van het planologisch besluitvormingsproces.
- Bodemverstoorders betalen archeologisch onderzoek en mogelijke opgravingen.
- Verbetering informatievoorziening over cultureel erfgoed om het draagvlak voor archeologie te vergroten.

Voor de vertaling van archeologisch beleid naar het bestemmingsplan zijn de volgende punten van belang:

- De gemeente dient bij (op)nieuw vast te stellen bestemmingsplannen rekening te houden met de in de grond aanwezige en te verwachten archeologische waarden. Voor de gemeente Enkhuizen impliceert dit de opname van de op de gemeentelijke archeologische beleidskaart aangegeven Archeologische Waardevolle (Verwachtings)Gebieden als dubbelbestemming in de bestemmingsplannen.
- In de toelichting van het bestemmingsplan onderbouwen op welke wijze rekening is gehouden met archeologie. Aangegeven dient te worden waarom de op de plankaart als "Archeologisch waardevol gebied (categorie x)" aangewezen gronden vanuit archeologisch oogpunt bescherming verdienen en waarom een daarmee samenhangende beperking van de rechten van gebruikers en eigenaren in dat gebied is gerechtvaardigd.
- Op de plankaarten aanduiden, met behulp van een renvooi, welke gronden als "archeologisch waardevol gebied (categorie x)" worden gezien;
- In de archeologische voorschriften, welke gelden ten aanzien van de afgifte van bouw- en aanlegvergunningen, aangeven welke maatregelen dienen te worden genomen ten aanzien van de gronden aangeduid als "archeologisch waardevol gebied (categorie x)".
- Rekening houden met archeologie in de bestaande bestemmingsplannen door gebruik te maken van een facetbestemmingsplan waarin het aspect van bescherming van archeologische waarden voor het gehele gemeentelijke grondgebied is geregeld.

In het concept ontwerp van de Archeologische Beleidsnota Gemeente Enkhuizen worden voorstellen gedaan over de manier waarop archeologische beleid kan worden opgenomen in bestemmingsplannen. De nota gaat daarbij nog uit van de (oude) WRO. De vrijstellingen die in de nota zijn opgenomen zouden kunnen worden vertaald en opgenomen in de nieuwe bestemmingsplannen. De vrijstellingen zijn in bijlage 2 bij dit rapport opgenomen. De Beleidsnota wordt naar verwachting in de eerste helft van 2011 vastgesteld.

CONCLUSIE

Archeologische beleidsnota gemeente Enkhuizen			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijventerreinen
Thema's:			
Vertaling archeologiebeleid in nieuwe bestemmingsplannen	x	x	x

5.7.2

Cultuurhistorische verkenning Enkhuizen, de Oude Haven

De rijksdienst voor de Monumentenzorg heeft in 1997 een Cultuurhistorische verkenning opgesteld voor de Oude Haven in Enkhuizen. De Cultuurhistorische Verkenning is bedoeld ter ondersteuning van een samenhangende belangenafweging op het gemeentelijke en provinciale niveau, maar eveneens ter stimulering van ontwikkelingsscenario's op basis van cultuurhistorische identiteit. De Cultuurhistorische Verkenning richt zich op het aangeven van mogelijkheden voor nieuwe ruimtelijk en functionele ontwikkelingen, in het licht van bestaande cultuurhistorische waarden en beredeneerd vanuit historisch ruimtelijke ontwikkelingen.

Aanleiding voor de Cultuurhistorische Verkenning over de Oude Haven vormen enkele vragen die betrekking hebben op de wijze waarop vrijkomende locaties rond deze haven functioneel en ruimtelijk ingevuld kunnen worden. De vigerende bestemmingsplannen bieden hiervoor onvoldoende aanknopingspunten.

In Cultuurhistorische Verkenning wordt onder andere een beschrijving gegeven van het huidig ruimtelijk karakter. Kenmerkend voor de haven is de kleinschalige, compacte woonbebouwing aan de stadskant en de grootschalige bedrijfsbebouwing van voornamelijk loodsen aan de overkant van het water. Bij de Oude Haven verschaft de oostelijke havenhelft een karakteristiek en ook historisch waardevol stadsbeeld. De westelijke havenhelft heeft daarentegen door verschillende ontwikkelingen in een sluipend proces aan waarde ingeboet.

Voor de toekomst zijn in de Cultuurhistorische Verkenning de volgende conclusies getrokken:

- De Oude Haven heeft de potentie om in zijn geheel weer tot een ruimtelijk samenhangende haven te worden, die kan bijdragen aan de versterking van de identiteit van Enkhuizen als Zuiderzeehavenstad.
- Het is een uitdaging om een stedenbouwkundig en functioneel programma te formuleren, dat gericht is op versterken en verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit. In ieder geval is het *niet* formuleren van een totaalvisie voor het gebied een van de grootste risico's voor de Oude Haven.
- De noordzijde van de Oude Haven leent zich goed voor compact aaneengesloten bebouwing op de Dijk. Dit is in overeenstemming met de historische ontwikkelingen.
- Aan de overzijde langs de paktuinen tussen Dromedaris en Waaigat zijn grote loodsachtige gebouwen meer geschikt. Bij voorkeur op havenactiviteiten georiënteerd, maar ook voor andere stedelijk (niet-woon) functies zou er plaats kunnen zijn.

De beschrijving van de mogelijke toekomstige invulling van de Oude Haven kan waardevol zijn voor een eventuele herontwikkeling van het gebied. Hiermee kan in een bestemmingsplan rekening gehouden worden. De verkenning is

echter geschreven in 1997 en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed heeft aangegeven dat de visie op onderdelen voor actualisering in aanmerking komt. Daarbij zal ook rekening moeten worden gehouden met hetgeen over de Oude Haven in de Structuurvisie Enkhuizen 2020 is opgenomen.

Cultuurhistorische Verkenning Enkhuizen, de Oude Haven			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
Streefbeeld bij herinrichting Oude Haven	X		

5.7.3

Rijks- en gemeentelijke monumenten

Binnen de gemeente Enkhuizen zijn verscheidene rijksmonumenten en gemeentelijke monumenten aangewezen. De lijsten met deze monumenten zijn opgenomen in bijlage 3 bij deze nota.

5.8

Visies voor specifieke locaties

5.8.1

Beleidsvisie Schootsveld

De werkgroep Schootsveld heeft in 2002 een toekomstvisie voor het Schootsveld opgesteld waaraan toekomstige ontwikkelingen getoetst kunnen worden en die als leidraad kan dienen voor een actieve ontwikkeling (herinrichting) van het Schootsveld. Als uitgangspunt voor de toekomstvisie zijn het historisch gegeven van het Schootsveld en de bijbehorende vestingwerken.

De begrenzing van het Schootsveld wordt gedefinieerd als het gebied dat wordt omsloten door de Vestinggracht, Noorderweg, Nelson Mandela Dreef, Linde-
laan, Randweg en de Omgelegde Burgwal.

Het huidige Schootsveld biedt ruimte aan diverse kleinschalige agrarische activiteiten, waaronder: showtuinen voor zaadbedrijven, graasland voor pony's en paarden, volkstuinten en bollengrond. Het geheel doet enigszins rommelig aan door de grote diversiteit aan functies.

Bij toekomstige ontwikkelingen dient de openheid van het Schootsveld behouden te blijven. Behoud van de oorspronkelijke blokverkaveling en de perceels-afscheiding door middel van greppels en slootjes is daarbij van belang. Het Schootsveld kan voornamelijk worden gebruikt voor extensieve begrazing. Ook is er ruimte voor natuurontwikkeling, maar dit mag het karakter van het Schootsveld niet aantasten. Ten slotte wordt in de beleidsvisie ook het belang

SAMENVATTING

van toegankelijkheid van het Schootsveld, door de aanleg van een wandelpad en bankjes, aangestipt.

CONCLUSIE

De visie van de gemeente wat betreft inrichting en gebruik van het Schootsveld wordt in deze visie duidelijk gemaakt. Het streefbeeld zoals dat in deze paragraaf is beschreven zal in het bestemmingsplan moeten worden vertaald naar passende bestemmingen en regels die meer zijn gericht op bescherming van de ruimtelijke structuur en de cultuurhistorische waarde van het Schootsveld.

Rijksbeschermd Stadsgezicht Enkhuizen			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
Ruimtelijke inrichting Schootsveld	X		
Gebruiksmogelijkheden Schootsveld	X		

5.8.2

Gemeente Enkhuizen - Werkboek Westeinde - stedenbouwkundige verkenning

Voor de te realiseren woningbouw aan de zuidzijde van Westeinde worden in deze verkenning verschillende opties voor verkaveling en ontsluiting verbeeld. Hierin lijkt echter nog geen keuze te zijn gemaakt. De stedenbouwkundige verkenning in deze vorm is niet relevant voor het bestemmingsplan. Wanneer een definitief stedenbouwkundig ontwerp is gemaakt voor Westeinde, kan dit worden vertaald naar het bestemmingsplan.

5.8.3

Herontwikkelingslocaties binnenstad

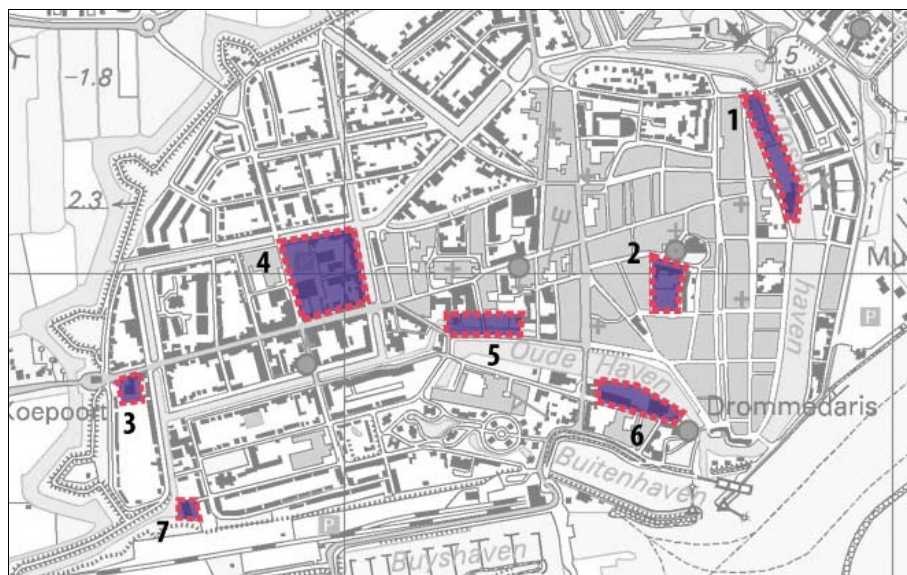
Bierkade/Zilverstraat

In een verkenning naar de mogelijke toekomstige invulling van de Bierkade en de Zilverstraat worden verschillende varianten uitgewerkt. In de verkenning wordt een verband gelegd met de Stadsvisie en de Structuurvisie waarin wordt gestreefd naar langzaam verkeersroutes van het Enkhuizer Zand naar de binnenstad. De voorkeur gaat uit naar een opwaardering van een openbaar kade-front op de Bierkade. Bij voorkeur loopt de route dan ook over de Bierkade.

Verder spelen verschillende projecten onderzoeken naar herontwikkelingslocaties in de binnenstad:

1. Aan de Bierkade wordt ook gezocht naar de mogelijkheden voor nieuwbouw op een vrijgekomen bedrijfslocatie, dit in combinatie met hergebruik van het zogeheten betonningsgebouw (rijksmonument).

2. Er wordt gezocht naar mogelijkheden voor het realiseren van nieuwbouw op een locatie van een voormalige school, deze is op dit moment in gebruik als kinderverblijf. Hierbij wordt gezocht naar een combinatie met een herontwikkeling van een bestaande parkeerplaats op het Boschplein.
3. Aan de Westerstraat 188 wordt op de plaats van een voormalig autobedrijf nieuwbouw gerealiseerd.
4. Direct ten oosten van het centrum wordt in het gebied dat wordt begrensd door de Noorder Boervvaart, Molenweg, Oude Gracht en Westerstraat, gewerkt aan een integrale herontwikkeling met een bestaande school, peuterspeelzaal, gymzaal en andere omliggende functies, mogelijk ten behoeve van een brede school.
5. Mogelijke herontwikkeling van twee parkeerterreinen en woningbouw langs De Dijk wordt onderzocht.
6. Langs de Oude Haven vindt herontwikkeling plaats van voormalige nautische bedrijven naar recreatiegerichte activiteiten.
7. Op de locatie Korte Tuinstraat 38 komt een bestaand bedrijfspand in aanmerking voor herontwikkeling.

Figuur 13. Overzicht invullocaties Enkhuizen

5.9

Welstand

5.9.1

Welstandsnota Enkhuizen

SAMENVATTING

De welstandsnota Enkhuizen is in 2004 opgesteld en vormt een objectief kader om welstandsafwegingen op te baseren zodat de gemeente zich adequaat over haar besluiten richting burgers kan verantwoorden.

In de welstandsnota zijn voor verschillende gebieden welstandscriteria vastgelegd. Binnen de plangrenzen van de bestemmingsplannen Binnenstad & Havens, bedrijventerreinen en Westeinde vallen de volgende welstandsgebieden: Centrum, Groene hoek, Havens, Westeinde, Landelijk gebied, Ketenwaal, Krabbersplaat en Schepenwijk. De Welstandsnota wordt in de eerste helft van 2011 herzien.

CONCLUSIE

De welstandsnota is indirect relevant voor de bestemmingsplannen. De meeste welstandscriteria zijn niet in een bestemmingsplan vast te leggen. Alleen concrete criteria op het gebied van maatvoering (goot- en bouwhoogte en dakhelling), al dan niet toestaan van aan en uitbouwen en het gewenste aantal lagen van de bebouwing zijn op te nemen in de nieuwe bestemmingsplannen.

Welstandsnota Enkhuizen			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijventerreinen
Thema's:			
Maatvoering boothuizen	X	X	X

5.9.2

Onderzoek/Quickscan oeverbeschoeiing in de Boerenhoek te Enkhuizen

De Quickscan oeverbeschoeiingen is opgesteld omdat een aantal beschoeiingen langs het water van de Boerenhoek aan vervanging toe is. In de Quickscan wordt een overzicht gegeven van de verschillende beschoeiingen wat betreft vorm en materiaalgebruik. Ook worden er aanbevelingen gedaan wat betreft vorm en materiaalgebruik bij het vervangen van oude beschoeiingen. Dit is voor het bestemmingsplan niet relevant.

Wat eventueel wel relevant is voor het bestemmingsplan is maatvoering van de boothuizen, die zeer karakteristiek zijn voor Enkhuizen. In de Quickscan wordt aangegeven dat gestreefd dient te worden naar eenduidige vormgeving, omdat verrommeling op de loer ligt.

De gemeente beraadt zich verder over het aantal boothuizen. De vraag is of een verdere toename wenselijk is, mede gezien het gebruik ervan (onder meer als berging) en de afleesbaarheid van het functioneren van de vaarpolder (ontstaan te veel bebouwing).

Onderzoek/Quickscan oeverbeschoeiing in de Boerenhoek te Enkhuizen			
Relevant voor bestemmingsplannen	Binnenstad & havens	Westeinde	Bedrijven-terreinen
Thema's:			
Maatvoering boothuizen	X		

Toekomstig beleid

De gemeente Enkhuizen ontwikkelt op een aantal terreinen in de komende jaren nieuw beleid. Daarnaast zijn er onderwerpen waarvoor het wenselijk is dat er de komende jaren beleid wordt ontwikkeld, maar waarvoor nog geen concrete voornemens bestaan. In dit hoofdstuk wordt hier nader op ingegaan.

6.1

Voorgenomen beleid

De beleidsterreinen waarover in de komende 3 jaar beleidsnota's zullen worden opgesteld, zijn aangegeven in tabel 1.

Tabel 1 Beleidsnota's die in de komende jaren zullen worden opgesteld

Onderwerp	Inhoud	Fase	Gereed	Relevant voor
Horeca, detailhandel, economie, toerisme en recreatie	Nota HERT: ruimtelijk-economisch beleidskader	Startnotitie in raad maart 2011, concept juni 2011	Eind 2011	Alle bestemmingsplannen
Duurzaamheid	Beleidsdoelen	Starten na regionale visie	2011/2012	Alle bestemmingsplannen
Lokale woonvisie	Analyse vraag en aanbod; planning	Na vaststelling regionale visie	2011	Binnenstad, Westeinde
Beleidsnota archeologie	Beperkingen a.g.v. archeologische waarden	ontwerp	Eerste helft 2011	Alle bestemmingsplannen
Welstand	Evaluatie beleid, mede i.v.m. invoering Wabo; relatie met Beeldkwaliteitsplan	Te starten	2011	Alle bestemmingsplannen
Verkeer, parkeren	Evaluatie beleid; eventueel aanpassen	Evaluatie: 1 ^e helft 2011; aanpassing beleid: 2 ^{de} helft 2011	Eind 2011	Binnenstad
Waterplan	Te nemen maatregelen i.v.m. stijging peil IJsselmeer	2013	Eind 2014	Alle bestemmingsplannen
Herstructurering Krabbersplaat	Maatregelen bedrijventerrein	Start 2011	Eind 2011	Bedrijventerreinen
Bodem	Opstellen beleidsnota	Start 2011	Eind 2011	Alle bestemmingsplannen

Een belangrijke rol is weggelegd voor de bovengenoemde nota HERT (Horeca, Economie, Recreatie en Toerisme). Deze nota zal (ook) antwoord moeten geven op de volgende vragen:

1. Horeca:
 - Welke ontwikkelingsmogelijkheden zijn er voor verschillende typen horeca?
 - Is het wenselijk een horecacconcentratiegebied aan te wijzen, bijvoorbeeld rond de Oude Haven?

- Welk beleid is wenselijk ten aanzien van de vestiging van verschillende typen horeca?
- In hoeverre kunnen bepaalde typen horeca worden toegestaan in maatschappelijke instellingen (als Westerkerk en Verenigingsgebouw)?

2. Detailhandel:

- Is er 'ruimte in de markt' voor meer aanbod en zo ja voor welk type aanbod (food, kleding en schoenen, grootschalig volumineus, overig non-food)?
- Is het haalbaar om het kernwinkelgebied uit te breiden – met name Westerstraat tot en met Molenweg en zuidelijk deel Molenweg?

Aanpassing van het beleid ten aanzien van volumineuze, grootschalige detailhandel (toegestaan op bedrijventerrein Schepenwijk) is niet noodzakelijk.

3. Economie:

- In hoeverre is er extra ruimte nodig voor bedrijvigheid op bedrijventerreinen?

De analyse is mede van belang om aan te tonen dat uitbreiding van bedrijventerrein Schepenwijk haalbaar en wenselijk is. Hiervoor is ontheffing noodzakelijk van de Provinciale Verordening, omdat het eerder gedefinieerde uitbreidingsgebied buiten het als zodanig gedefinieerde bestaand gebouwde gebied ligt. Ten behoeve hiervan moet de zogenoemde SER-ladder worden toegepast: er moet worden aangetoond dat er voor nieuwe en uit te plaatsen bedrijvigheid onvoldoende ruimte beschikbaar is door herstructureren en het benutten van plekken binnen de bebouwde kom.

4. Recreatie en toerisme:

Welke mogelijkheden zijn er voor uitbouw van de toeristische functie van Enkhuizen:

- Hoe kunnen voorwaarden worden geschapen voor een betere benutting van bestaande dagattracties zoals de musea, watersportfaciliteiten en toerisme gericht op cultuurhistorie, bijvoorbeeld door verbetering van bereikbaarheid en parkeren (overigens voornamelijk buiten de drie bestemmingsplangebieden)?
- Is er aanleiding om te voorzien in meer mogelijkheden voor verblijfsaccommodaties?

Dit laatste is vooral van belang voor het bestemmingsplan binnenstad. Daarbij gaat het hoofdzakelijk om hotels/pensions en kleinschalige vormen van verblijfsrecreatie als bed & breakfast en dergelijke. Bij dit laatste is een nadere afweging van het gestelde in het landelijk protocol wenselijk. De mogelijkheid bestaat bed & breakfast te koppelen aan het beleid voor bedrijven en beroepen aan huis.

Als de nota HERT op onderdelen onvoldoende aanknopingspunten biedt voor het ruimtelijk beleid in de drie plangebieden, is mogelijk aanvullend onderzoek wenselijk.

6.2

Nieuw te ontwikkelen beleid

6.2.1

Algemeen

Ondergronds bouwen

In de drie plangebieden Enkhuizen is ondergronds bouwen vooral aan de orde bij bestaande en nieuwe gebouwen. In algemene zin is het ondergronds bouwen toegestaan binnen bouwvlakken (voor bovengronds bouwen). Er is geen aanleiding om nieuw beleid te ontwikkelen. Als er initiatieven zijn voor ondergronds bouwen onder onbebouwd terrein, zal hier toegesneden regelgeving moeten worden toegepast. Dat geldt ook voor eventuele plannen voor ondergronds parkeren.

Plansystematiek en Grex

Vraag is in hoeverre in met name het bestemmingsplan Binnenstad een relatie kan worden gelegd met de Grex: hoe kunnen initiatieven in de binnenstad bijdragen aan kosten voor de inrichting van de binnenstad, parkeervoorzieningen, plankosten, en dergelijke?

Hierover de volgende kanttekeningen:

- Kostenverhaal is alleen direct mogelijk als het gaat om projecten die zodanig concreet zijn dat ze bij recht mogelijk worden gemaakt in het bestemmingplan; daarvoor moet dan een exploitatieplan worden opgesteld.
- Als een ontwikkeling bij wijziging of uitwerking mogelijk wordt gemaakt, is opstelling van een exploitatieplan pas bij opstelling van het wijzigingsplan opportuun; een anterieure overeenkomst is dan overigens waarschijnlijk in veel gevallen eenvoudiger.
- Voor anterieure overeenkomsten kan de gemeente overwegen een algemeen beleid te ontwikkelen voor kostenverhaal.
- De te verhalen kosten moeten gerelateerd kunnen worden aan het betreffende initiatief; de kosten voor de bouw van bijvoorbeeld parkeervoorzieningen kunnen dus niet worden verdeeld over enkele initiatieven, maar hoogstens naar rato van de extra parkeervraag die een bouwplan oproept.

Wat betreft de toepassing van wijzigings- en uitwerkingsbevoegdheden: deze roepen in het algemeen veel discussie op, onder meer wat betreft de noodzaak om allerlei vooronderzoeken te doen (ecologie, archeologie, milieu, bodem, et cetera). Ook ontstaan al vroegtijdig discussies over een ontwikkeling die vaak nog allerm minst zeker is. Daar komt bij dat de procedure van een wijzigings- en uitwerkingsbevoegdheid nauwelijks afwijkt van die van een 'normaal' bestemmingsplan. In dat licht kan de gemeente overwegen met name voor de binnenstad een bestemmingsplan op te stellen met een conserverend karakter, waar-

in alleen nieuwe ontwikkelingen zijn opgenomen de zeker zijn en dus bij recht kunnen worden bestemd. Via projectplannen kunnen eventuele nieuwe initiatieven worden geregeld.

Een bijzondere situatie doet zich voor in gebieden die hun functie hebben verloren, zoals het terrein ten noorden van het gemeentehuis. Hier is een metaalbewerkend bedrijf afgebroken, maar er is nog geen zicht op een invulplan.

Daarvoor kan overwogen worden:

- het gebiedje buiten het bestemmingsplan te laten; dit betekent wel dat de oude bestemming van kracht blijft;
- het gebiedje bijvoorbeeld een bestemming 'wonen' of 'gemengd' zonder bouwvlak te geven; bij wijziging kan een bouwvlak worden toegekend;
- hier een uit te werken bestemming op te leggen.

De keuze voor een alternatief is afhankelijk van eigendom (kans op planschadeclaim), de kans op zelfrealisatie (bij handhaving van de oude bestemming) en de beoogde toekomstige functie. Bij een uitwerkingsbevoegdheid moet al in het moederplan worden aangetoond dat een sluitende exploitatie mogelijk is.

6 . 2 . 2

P e r g e b i e d

Binnenstad

1. Cultuurhistorie: het Rijksbeschermd Stadsgezicht biedt binnen randvoorwaarden mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen. Deze moeten voor alles passen binnen hun omgeving en geen afbreuk doen aan bestaande cultuurhistorische waarden. Dit betekent in het algemeen dat de voorgevel in de bestaande rooilijn(en) moet(en) worden gebouwd en dat goot- en bouwhoogte, dakhelling en kaprichting moeten aansluiten op die van de gebouwen in de omgeving. In het toekomstig beleid is aandacht noodzakelijk voor de volgende onderwerpen:
 - a. Herstel van rooilijnen: door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (voorheen RACM) en een stedenbouwkundige zal nader moeten worden geëvalueerd of en waar er te verbeteren of te herstellen rooilijnen in de binnenstad voorkomen. Daarbij kan gebruik gemaakt worden van de in 1980 in het kader van de aanwijzing tot beschermd stadsgezicht opgestelde 'Inventarisatie van historische ruimtebegrenzing van de stad binnen de wallen' van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg. Bij de herijking van het welstandsbeleid zal aan dit onderwerp ook de nodige aandacht moeten worden besteed.
 - b. Het toelaten van bijgebouwen en overkappingen op binnenterreinen: in hoeverre en waar zijn deze toelaatbaar? Dit speelt met name in de Boerenhoek, waar een evenwicht moet worden gevonden tussen het zichtbaar houden van de resten van de voormalige agrarische functie en de bouwensen van de bewoners van het

gebied. Het bestaande vrijstellingenbeleid moet in dat licht worden geëvalueerd.

- c. Walkanten in privé- en publiek bezit: welke bebouwing en functies kunnen hier worden toegestaan, mede gezien de wens om de walkanten een open en groen karakter te laten behouden.
 - d. Boothuizen en steigers: waar kunnen deze worden toegestaan en waar niet, gezien de effecten voor het historisch aanzien van de stad en de vaarpolder en het huidige en te verwachten gebruik ervan.
2. Begraafplaats Boerenhoek: Er is een eerste analyse gemaakt van mogelijkheden voor uitbreiding van de gemeentelijke begraafplaats, mogelijk inclusief het benutten van bestaande dijken. Hiernaar is nader onderzoek wenselijk.
3. Oude Haven: De Oude Haven en omgeving heeft de potentie om uit te groeien tot een aantrekkelijk uitgaans- en toeristisch gebied. Duidelijk moet worden waar welke functies worden toegestaan (detailhandel, horeca, toeristische voorzieningen, kleinschalige bedrijven, wonen) en welke inrichting daarbij het best passend is.
4. Toelaatbaarheid functies: Al in het voorontwerpbestemmingsplan Binnenstad uit 2004 is een onderscheid gemaakt in:
- het kernwinkelgebied, waar de vestiging van detailhandel en andere publieksfuncties (afgezien van horeca) zonder meer zijn toegestaan;
 - een randzone van het kernwinkelgebied, waar een menging van functies (dienstverlening, kleinschalige detailhandel, ambachtelijke bedrijfjes en wonen) is toegestaan;
 - delen van de binnenstad met een overwegende woonfunctie (buitenring).
- In het kader van het bestemmingsplan zal deze indeling nader moeten worden geactualiseerd en geëvalueerd (functies en omvang gebieden).
5. Bouwhoogtes en -dieptes: in het kernwinkelgebied geldt dat op de begane grond de kavel compleet mag worden bebouwd; bovenliggende woningen zijn in het algemeen toegestaan tot 20 meter vanaf de voor-gevelrooilijn. Een evaluatie van het beleid is wenselijk, waarbij kan worden uitgegaan van het beleid zoals dat is geformuleerd in het voorontwerpbestemmingsplan Centrum uit 2004. Uitgangspunten zijn onder meer:
- dat wonen boven winkels vanuit een oogpunt van levendigheid van de binnenstad en sociale controle moet worden gestimuleerd;
 - dat dakterrassen aan de achterzijde van de woningen zijn toegestaan; deze mogen echter niet worden overkapt.

6. Loop- en fietsroutes: in figuur 12 is een overzicht opgenomen van mogelijke loop- en fietsroutes tussen de delen van de binnenstad en de omgeving van de binnenstad ('octopusmodel'). Dit schema kan worden uitgewerkt tot een plan.

Westeinde

1. Het beoogde nieuwe woongebied ten zuiden van het Westeinde ligt buiten het in de Provinciale Verordening als zodanig gedefinieerde bestaand bebouwd gebied. Dit ondanks het feit dat het gebied al lange tijd als ontwikkelingslocatie is aangemerkt. Dit betekent dat nut en noodzaak (opnieuw) moeten worden aangetoond.
2. Nader onderzoek is wenselijk ten aanzien van onder meer typen woningen en bouwhoogtes, mede gezien de milieutechnische beperkingen (onder meer spoorweglawaaï, bestaande bedrijven, tracés hoogspannings- en aardgasleidingen).

Bedrijventerreinen

1. Aantonen 'nut en noodzaak' van uitbreiding van bedrijventerrein Schepenvijk in verband met bepalingen Provinciale Verordening (zie par. 5.1).
2. Nadere afweging van de mogelijkheden voor een nieuw 'nautisch kwartier' aan de zuidkant van bedrijventerrein Krabbersplaat ten behoeve van nautisch gerelateerde bedrijvigheid, eventueel in combinatie met een containeroverslag en een windmolenpark (conform Structuurvisie 2020); bepaling eventuele ruimtereservering.

6.3

Conclusie

Het bestaande en geplande nieuwe beleid biedt op veel terreinen voldoende houvast voor de opstelling van de bestemmingsplannen Binnenstad, Westeinde en Bedrijventerreinen. Op een aantal punten is aanvullend beleid of evaluatie van bestaand beleid wenselijk:

1. Eventueel aanvullend onderzoek of formuleren van aanvullend beleid als nota HERT op onderdelen moet worden uitgewerkt (zie vragen paragraaf 5.1).
2. Opstellen nadere regeling bed and breakfast in relatie tot bedrijven en beroepen aan huis.
3. De plansystematiek wat betreft de toepassing van wijzigings- en uitwerkingsbevoegdheden.
4. Evaluatie van het beleid ten aanzien van herstel en versterking van de rooilijnen op basis van cultuurhistorisch en stedenbouwkundig advies.
5. Evaluatie van het beleid ten aanzien van bebouwing van binnenterreinen in de binnenstad, met name in de Boerenhoek.

6. Beleid ten aanzien van walkanten die in privé- en publiek eigendom zijn.
7. Evaluatie beleid ten aanzien van steigers en boothuizen in de binnenstad (functie, aantal en vorm).
8. Uitbreiding van de bestaande gemeentelijke begraafplaats in de Boerenhoek.
9. Beleid ten aanzien van functionele en ruimtelijke inrichting van de Oude Haven en omgeving.
10. Beleid ten aanzien van toelaatbaarheid functies in verschillende (overige) delen van de binnenstad.
11. Evaluatie beleid bouwdieptes in relatie tot wonen boven winkels.
12. Uitwerking beleid langzaamverkeerroutes naar en van en binnen binnenstad.
13. Onderzoek mogelijkheden woningbouw Westeinde-Zuid in verband met stedenbouwkundige en milieurandvoorwaarden
14. Aantonen nut en noodzaak woningbouw in Westeinde-Zuid.
15. Aantonen nut en noodzaak uitbreiding bedrijventerrein Schepenwijk.
16. Nader onderzoek mogelijkheden voor nautisch bedrijventerrein, al dan niet in combinatie met een containerterminal en een windmolenpark aan de zuidrand van bedrijventerrein Krabbersplaat.

B i j l a g e n

B i j l a g e 1 :

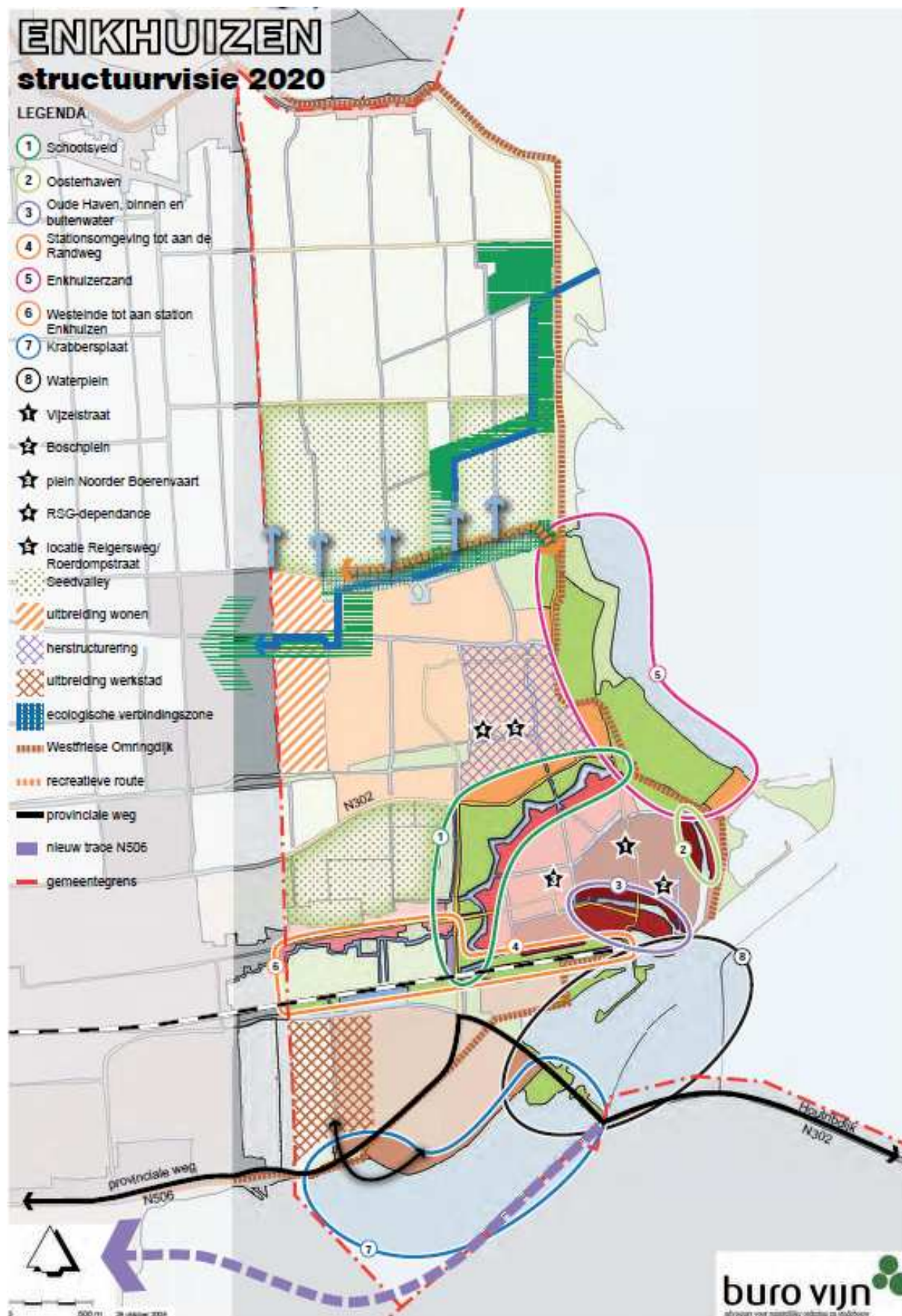
K a a r t S t r u c t u u r v i s i e

ENKHUIZEN

structuurvisie 2020

LEGENDA

- 1 Schotsveld
- 2 Oosterhaven
- 3 Oude Haven, binnen en buitenwater
- 4 Stationsomgeving tot aan de Randweg
- 5 Enkhuizerzand
- 6 Westeinde tot aan station Enkhulzen
- 7 Krabbersplaat
- 8 Waterplein
- ☆ Vijzelstraat
- ☆ Boschplein
- ☆ plein Noorder Boerenvaart
- ☆ RSG-depandance
- ☆ locatie Reigersweg/Roerdompstraat
- Seedvalley
- uitbreiding wonen
- herstructurering
- uitbreiding werkstad
- ecologische verbindingszone
- Westfriese Omringdijk
- recreatieve route
- provinciale weg
- nieuw tracé N506
- gemeentegrens

B i j l a g e 2 :
V r i j s t e l l i n g e n i n v e r b a n d
m e t a r c h e o l o g i s c h e
w a a r d e n

Bijlage 2. Vrijstellingen

Terreinen van hoge archeologische waarde: provinciaal monument (AWG categorie 1)

De West-Friese Omringsdijk is een provinciaal monument. Voor dit terrein geldt een vrijstelling van archeologisch *bureau- en veld*onderzoek voor:

- alle ingrepen ondieper dan 35 cm –Mv.

Terreinen van zeer hoge archeologische waarde (AWG categorie 2)

Voor terreinen van zeer hoge archeologische waarde binnen de gemeente Enkhuizen geldt een vrijstelling van archeologisch *bureau- en veld*onderzoek voor:

- alle ingrepen ondieper dan 35 cm –Mv.

Terreinen van hoge archeologische waarde: Historische kernen (AWG categorie 3)

Voor historische kernen binnen de gemeente Enkhuizen geldt een vrijstelling van archeologisch *bureau- en veld*onderzoek voor:

- alle ingrepen ondieper dan 35 cm –Mv.
- alle ingrepen met een oppervlakte kleiner dan of gelijk aan 30 m²

Voor historische kernen binnen de gemeente Enkhuizen geldt een vrijstelling van archeologisch *veld*onderzoek voor:

- Gebieden waar reeds bodemverstoring (bijvoorbeeld sanering) heeft plaatsgevonden waardoor archeologische resten reeds volledig zijn vernietigd. Dit moet wel kunnen worden aangetoond door middel van relevante publicaties en onderzoeken (bijvoorbeeld milieuraapporten). Rapportage vindt plaats in de vorm van een archeologisch bureauonderzoek of een archeologisch adviesdocument.

Gebieden met een hoge archeologische verwachting: de oude woongronden (AWV categorie 1)

Voor gebieden met een hoge archeologische verwachting waarbij sprake is van oude woongronden geldt een vrijstelling van archeologisch *bureau- en veld*onderzoek voor:

- alle ingrepen ondieper dan 35 cm –Mv.
- alle ingrepen met een oppervlakte kleiner dan of gelijk aan 30 m².

Gebieden met een hoge archeologische verwachting: bewoning uit de Middeleeuwen (AWV categorie 2)

Voor gebieden met een hoge archeologische verwachting voor bewoning uit de Middeleeuwen geldt een vrijstelling van archeologisch *bureau- en veld*onderzoek voor:

- alle ingrepen ondieper dan 35 cm –Mv.
- alle ingrepen met een oppervlakte kleiner dan of gelijk aan 500 m².

Gebieden met een hoge en middelhoge archeologische verwachting: de toppen en flanken van de getij-inversieruggen (AWV categorie 3)

Voor gebieden met een hoge en middelhoge archeologische voor vindplaatsen uit de Bronstijd geldt een vrijstelling van archeologisch *bureau- en veld*onderzoek voor:

- alle ingrepen ondieper dan 35 cm –Mv.
- alle ingrepen met een oppervlakte kleiner dan of gelijk aan 1000 m².

Een vrijstelling van archeologisch *veld*onderzoek geldt voor:

- Gebieden waar reeds bodemverstoring (bijvoorbeeld sanering) heeft plaatsgevonden waardoor archeologische resten reeds volledig zijn vernietigd. Dit moet wel kunnen worden aangetoond door middel van relevante publicaties en onderzoeken (bijvoorbeeld archeologische en milieukundige rapporten). Rapportage vindt plaats in de vorm van een archeologisch bureauonderzoek of een archeologisch adviesdocument.

Gebieden met een lage archeologische verwachting: de komgebieden (AWV categorie 4)

Voor gebieden met een lage archeologische verwachting geldt een vrijstelling van archeologisch *bureau- en veld*onderzoek voor:

- alle ingrepen ondieper dan 35 cm –Mv.
- alle ingrepen met een oppervlakte kleiner dan of gelijk aan 15.000 m².

Voor gebieden groter dan 15.000 m², geldt dat eerst een bureauonderzoek dient te worden uitgevoerd waarbij met behulp van ondermeer het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN) moet worden bekeken of veldonderzoek zinvol is.

Gebieden met een onbekende archeologische verwachting (AWV categorie 5)

Voor gebieden met een onbekende archeologische verwachting geldt een vrijstelling van archeologisch *bureau- en veld*onderzoek voor:

- alle ingrepen ondieper dan 35 cm –Mv.
- alle ingrepen met een oppervlakte kleiner dan of gelijk aan 10.000 m².

Voor gebieden groter dan 10.000 m², geldt dat eerst een bureauonderzoek en een verkennend booronderzoek dient te worden uitgevoerd. Op basis hiervan moet worden bekeken of aanvullend (veld)onderzoek zinvol is.

Gebieden zonder een archeologische verwachting (AWV categorie 6)

Voor gebieden zonder een archeologische verwachting geldt een vrijstelling van archeologisch *bureau- en veld*onderzoek voor alle ingrepen

Onderbouwing

Het onderbouwen van de hierboven gehanteerde ondergrenzen voor vrijstelling van archeologisch onderzoek is zeer lastig. Enerzijds moet men kijken naar archeologische argumenten maar anderzijds spelen ook praktische argumenten een rol. Het uitgangspunt is dat bekende en (nog) onbekende archeologische vindplaatsen zoveel mogelijk moeten worden behouden zonder dat dit tot onevenredige inspanningen en/of onnodig veel archeologische onderzoeken leidt.

Gebieden met een hoge archeologische waarde: Historische kern

Voor de historische kernen geldt dat hier op jaarbasis een groot aantal ingrepen plaats zullen vinden die relatief klein van oppervlakte zullen zijn. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de bouw van schuurtjes, erkers, garages etc. In veel gevallen zal het gaan om plangebieden kleiner dan 50m². Op basis van de bewoningsgeschiedenis is de verwachting dat er vrijwel overal in de historische kern resten van bewoning aanwezig zullen zijn. In sommige gevallen kan men op zekere diepte onder het maaiveld zelfs bewoning uit de prehistorie aantreffen. Het hoofdaandeel van de archeologische waarden zal echter dateren uit de Middeleeuwen en de Nieuwe tijd. Uit de Vroege en het begin van de Late Middeleeuwen kunnen huisplaatsen aanwezig zijn, bestaande uit houten huisjes met kleine erven. In de loop van de 14e en 15e eeuw deed steenbouw zijn intrede en tijdens de ontwikkeling van de stad zijn naast huizen ook openbare gebouwen, verdedigingswerken, havens, begraafplaatsen etc. aangelegd. Natuurlijk heeft de ontwikkeling van de bewoning er ook voor gezorgd dat sporen van vroegere bebouwing zijn verdwenen door latere bebouwing. Soms zal dit vrij rigoureus zijn gebeurd zoals tijdens de aanleg van havens in de stad Enkhuizen waarbij grote stukken grond zijn uitgegraven. Soms echter werden nieuwe gebouwen op de fundamenten van bestaande gebouwen gebouwd zodat soms verschillende bouwfases nog goed zijn te onderscheiden. Feitelijk kan gesteld worden dat bij elke schep in de grond resten uit het verleden kunnen worden aangetroffen. In theorie zou men dus ook voor alle ingrepen in de historische kernen archeologisch onderzoek verplicht kunnen stellen. Dit zou naar verwachting echter een onevenredig groot aantal archeologisch onderzoeken vereisen waarbij men zich kan afvragen of deze onderzoeken ook daadwerkelijke een meerwaarde hebben. Om deze stroom aan onderzoeken enigszins in te dammen is voorgesteld archeologisch onderzoek alleen verplicht te stellen bij bodemingrepen groter dan of gelijk aan 30m². Hoewel hiermee dus naar verwachting niet alle kleine bodemingrepen vrijgesteld worden van archeologisch onderzoek zal naar verwachting met deze ondergrens worden voorkomen dat er een overvloed aan archeologische onderzoeken ontstaat en tegelijkertijd een onevenredige aantasting van archeologische resten plaatsvindt. Men zou over een periode van een aantal jaar kunnen kijken of de gehanteerde ondergrens ook in de praktijk goed uitvoerbaar is en of de archeologische onderzoeken relevante archeologische informatie opleveren. Indien dit niet het geval is zou men, in overleg met een bevoegde archeologische instantie, kunnen kijken of de ondergrens dient te worden aangepast.

In de historische kern van Enkhuizen geldt dat niet vergunningsvrij mag worden gebouwd. Dit betekent dat ook voor in pandige verbouwingen een bouwvergunning moet worden aangevraagd. Ten aanzien van de archeologie geldt echter dat archeologische resten pas worden verstoord zodra er verstoring van de bodem plaatsvindt. Dit moet dus duidelijk worden vastgesteld alvorens een onderzoeksverplichting ten aanzien van archeologie op te leggen.

Gebieden met een hoge archeologische verwachting: Oude woongronden

In de gebieden met een hoge verwachting waar sprake is van de zogenaamde oude woongronden geldt een vrijstelling van archeologisch onderzoek bij bodemingrepen kleiner dan 30 m². Voor deze lage vrijstellingsgrens is gekozen omdat de eenheid zelf zeer klein van oppervlak is terwijl de archeologische verwachting voor zowel de Middeleeuwen als de Bronstijd hoog is.

Gebieden met een hoge en middelhoge archeologische verwachting: Middeleeuwse vindplaatsen in het buitengebied

Voor het buitengebied geldt dat de vindplaatsen uit de Middeleeuwen binnen specifieke zones, de zogenaamde bewoningsassen, kunnen worden aangetroffen (zie deel II). Een uitzondering vormt het gebied in het uiterste noordwesten van de gemeente. Hier geldt dat eventuele vindplaatsen uit de Vroege Middeleeuwen verspreid over een groter gebied aanwezig kunnen zijn. Door het verdwijnen van het veen en het ontbreken van inzicht in de vroege ontginning van het veengebied is het niet mogelijk voor dit gebied nauwkeuriger aan te geven waar eventuele vindplaatsen hebben gelegen. De verspreide vindplaatsen uit de Vroege Middeleeuwen bestaan vermoedelijk uit geïsoleerde huizen met erf met een oppervlakte van circa 80 á 160 m² (Bos, 1988). Voor de middeleeuwse bewoningsassen geldt dat bewoning vermoedelijk plaatsvond in kleine concentraties en/of linten van huisplaatsen. De omvang van deze huisplaatsen zal vermoedelijk ook rond de 80 á 160 m² hebben gelegen. Voor de huisplaatsen en erven geldt dat er door ophoping van afval mogelijk kleine terpjes zijn ontstaan.

Het opsporen van middeleeuwse huisplaatsen is zeer lastig. Ten eerste zijn ze zeer klein van omvang waardoor ze met booronderzoek moeilijk zijn te pakken. Gravend onderzoek in de vorm van proefsleuven kan vaak betere inzichten geven maar dergelijk onderzoek is zeer tijdrovend en kostbaar. Ten tweede geldt dat veel van de bewoning uit de Middeleeuwen was gekoppeld aan het veen. Nu het veen vrijwel overal is verdwenen en het land veelvuldig is geploegd, zullen ook de bewoningssporen grotendeels zijn verdwenen of verstoord. Kuilen of greppels die wat dieper zijn aangelegd, zullen mogelijk nog wel zichtbaar zijn in de ondergrond. In gevallen waarbij sprake is van een cluster van middeleeuwse huisplaatsen kan vaak wel booronderzoek worden ingezet. Ook het uitvoeren van een oppervlaktekartering, waarbij wordt gekeken naar de aanwezigheid van archeologisch materiaal aan het maaiveld, kan soms inzicht geven in de aanwezigheid van middeleeuwse vindplaatsen. Indien grond van elders is aangevoerd of egalisaties hebben plaatsgevonden waarbij grond is afgeschoven, kan dit type onderzoek echter vertekende resultaten opleveren. Concluderend kan men stellen dat voor het opsporen van middeleeuwse bewoningsresten in het buitengebied een enorme onderzoeksinspanning vereist is terwijl de uiteindelijke resultaten en gegevens slechts zeer beperkt kunnen zijn. Het is dan ook de vraag of dergelijk onderzoek zinvol is op het niveau van kleinschalige bodemingrepen. Voor deze gebieden lijkt het dan ook zinvoller om een ruimere vrijstelling te hanteren dan in de historische kernen. Voor de zones in het buitengebied met een hoge verwachting voor vindplaatsen uit de Middeleeuwen geldt dan ook een vrijstelling van archeologisch onderzoek voor bodemingrepen kleiner dan 500 m².

Gebieden met een hoge en middelhoge archeologische verwachting: Bronstijdvindplaatsen in het buitengebied

De vindplaatsen uit de Bronstijd bestaan uit nederzettingen, begraafplaatsen en akkers en door hun koppeling aan de getij-inversieruggen liggen ze naar verwachting zeer grillig verspreid over het buitengebied. De oppervlakte van een boerderij met bijgebouwen uit de Bronstijd zal circa 300 m² hebben bedragen. Een nederzetting zal vermoedelijk uit 3 of 4

gelijktijdige boerderijen hebben bestaan met een totale oppervlak van circa 1.500 á 2.000 m². Boerderijen werden vaak op dezelfde plaats of in de directe nabijheid herbouwd zodat archeologen vaak clusters van boerderijen uit verschillende fasen aantreffen, die enkele hectares kunnen omvatten. Akkers uit de Bronstijd zullen vermoedelijk een oppervlak tussen de 1000 en 6000 m² hebben gehad (Fokkens, 2005). Begravingen hebben plaatsgevonden in de vorm van grafheuvels maar ook vlakgraven zijn bekend uit West-Friesland. Een vlakgraf heeft een omvang van circa 3 á 4 m² terwijl de diameter van een grafheuvel varieerde tussen 10 en 20 m. Het opsporen van nederzettingen uit de Bronstijd is lastig. Hoewel de landschappelijke ligging van de bewoningssporen zich redelijk goed laat voorspellen op basis van de geo(morfo)logie wordt het daadwerkelijk opsporen van de vindplaatsen door middel van booronderzoek bemoeilijkt door de vaak geringe neerslag aan archeologische resten zoals aardewerk, vuursteen, bot etc. Graven en grafheuvels zijn door hun geringe omvang en beperkte archeologische neerslag al helemaal niet op te sporen met booronderzoek. Met behulp van gravend onderzoek is men vaak beter in staat om de aanwezigheid en spreiding van nederzettingssporen te bepalen. Het opsporen van zoals graven of grafheuvels is door hun kleine of geïsoleerde ligging echter ook met gravend onderzoek zeer moeilijk. Voor het in kaart brengen van archeologische resten uit de Bronstijd geldt dus feitelijk ook dat een enorme onderzoeksinspanning is vereist terwijl de uiteindelijke resultaten en gegevens slechts zeer beperkt kunnen zijn. Het is dan ook de vraag of dergelijk onderzoek zinvol is op het niveau van kleinschalige bodemingrepen. Voor de zones in het buitengebied met een hoge verwachting voor vindplaatsen uit de Bronstijd geldt dan ook een vrijstelling van archeologisch onderzoek voor bodemingrepen kleiner dan 1000 m². Een uitzondering vormen uiteraard de AMK-terreinen in het buitengebied waar reeds archeologische waarden uit de Bronstijd zijn aangetroffen.

Gebieden met een lage archeologische verwachting

Voor gebieden met een lage archeologische verwachting geldt dat de verwachte dichtheid aan archeologische resten laag is. Dit betekent dus *niet* dat er *geen* archeologische resten aanwezig zijn. Zoals boven reeds is aangegeven is het opsporen van archeologische resten in gebieden met een hoge en middelhoge archeologische verwachting al zeer lastig. Voor gebieden met een lage dichtheid aan archeologische resten geldt dit uiteraard nog sterker. Het is dus de vraag of het zinvol is om in deze gebieden archeologisch onderzoek uit te voeren. Het gevaar van deze manier van werken is echter wel dat men in een vicieuze cirkel belandt, immers: wanneer men geen onderzoek uitvoert in gebieden met een lage archeologische verwachting zal men hier ook nooit archeologische resten aantreffen. Om ook van deze gebieden archeologische informatie te verzamelen is er voor gekozen om alleen bij ingrepen groter dan of gelijk aan 15.000 m² een archeologisch onderzoek verplicht te stellen. Dit onderzoek zal dan in eerste instantie bestaan uit een bureauonderzoek. Tijdens het bureauonderzoek kan, bijvoorbeeld met behulp van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN), worden bekeken of er eventueel veldonderzoek noodzakelijk is.

Gebieden met een onbekende archeologische verwachting

Van gebieden met een onbekende archeologische verwachting is niet bekend wat de dichtheid aan archeologische vindplaatsen is. In het geval van de gemeente Enkhuizen betreft het vooral gebieden waarvan geen nauwkeurige bodemkundige informatie beschikbaar is. Voor deze

gebieden geldt dus dat eerst de archeologische verwachting moet worden vastgesteld. Voor het bepalen van de verwachting voor de aanwezigheid van vindplaatsen uit de Bronstijd zal bijvoorbeeld moeten worden gekeken naar geo(morfo)logische kenmerken van het gebied. Omdat voor dergelijke inzichten een landschappelijke benadering noodzakelijk is, is er voor gekozen alleen voor ingrepen groter dan 10.000 m² archeologisch onderzoek verplicht te stellen. Dit onderzoek kan dan in eerste instantie bestaan uit een bureauonderzoek. Omdat vaak aanvullende gegevens nodig zijn over de geo(morfo)logie van het gebied kan in deze fase eventueel ook al een verkennend booronderzoek worden uitgevoerd.

B i j l a g e 3 :
M o n u m e n t e n i n d e
g e m e e n t e E n k h u i z e n

Lijst rijksmonumenten

Nummers verbonden met een koppelteken worden gezien als één monument.

Bagijnestraat: 3.

Bierkade: 1-2-3-4-5.

Blauwpoortsburch.

Bocht: 3, 4-6, 5, 7, 8-Dijkstraatje 5, 9, 11-13, 15.

Breedstraat: 27, 32, 34, 36, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 53, 58, 60, 61, 63, 64, 66, 69, 70, 78, 80, 82/84 (communiebank en preekstoelbekroning), 87, 90, 95, 101, 102, 105, 108, 110, 112, 121, 144, 146, 156, 160, 162, 164, 166.

Compagniesbrug.

Drommedarisbrug.

Dromedarissluis

Dijk: 2, 4-6, 28, 34-34, achterhuis bij 34-36, 38, 50-52, 56, 60, 70, 72, 74, 80, 82, 84, 86, 100.

Handvastwater: 7, 10, 26, 42-44-46.

Harpstraat: 4.

Havenhoofd: 1 (accijnshuisje).

Havenweg: 1 (rijksgetijdenmeter).

Hoogstraat: 10.

Kaasmarkt (pomp).

Kaasmarkt: 2-4-6, 8, 13.

Karnemelksluis: 13, 15.

Karseboomstraat: 2, 3.

Koltermanstraat: 1.

Kuipersdijk: 15 (schip Kaatje)

Melkmarkt: 2.

Leliesteeg 9-11 (zie Westerstraat 85)

Nieuwmarktspijp

Nieuwstraat: 3, 4-6, 5, 7, 9, 17.

Noordergracht: 33.

Noorderweg: 15.

Oosterdijk: vuurtoren (6E).

Oosterhavenstraat: 1.

Oude Gracht: 29, 47, 75, 77.

Paktuinen: 1 (Drommedaris), 12, 49, 51, 67 (staat op perceel Wierdijk 22a), 75-77-79-81.

Peperstraat: 1, 13.

Prinsenstraat: 1, 3, 5, 10, 12, 19, 21, 23.

H.J. Schimmelstraat: 12-14.

Sint Janstraat: 6, 9.

Snouck van Loosenpark (tuindorp)

Snouck van Loosenpark: 1, watervogelhuis bij nr. 1, 2-3, 4-6, 5-7, 8, 9, 10-11, 12-13, 14-15, 16-17, 18-19, 20-21, 22-23-24-25-26-27-28-29, 30-32, 31-33, 34-36, 35-37, 38-39, 40-42, 41-43, 44-46, 45-47, 48-50, 49-51, tuin, toegangshek bij 3-4, boogbrug, vlaggemast, vrijstaand hek t.o. 36-41, vrijstaand hek t.o. 31.

Stationsplein: 3 (Loods Van Gent en Loos).

Stationsweg: 2-4 (station), pomp bij Snouck van Loosenpark/haven.

Staverse Poortje.

Steenwijkspijp

Torenstraat: 6, 11, 20, 22-24, 38, 40, 42.

Tussen Twee Havens: Vuurtoren.

Venedie: 7, 12-'t Zand 11 en bij 11, 17.

Venuslaan: 15.

Vest: verdedigingswerken, Coutine I-II, Bastion II (ged. eigendom), Koepoort met Courtine II-III, Bastion III, Boereboom met Courtine III-IV, Bastion IV, Courtine IV-V, Bastion V (ged. eigendom), Oudegouwsboom met Courtine V-VI, Bastion VI, Courtine VI-VII.

Vijzelstraat : 15, 24, 24 (zusterhuis), 56, 58, 69-71, 73.

Vissersdijk: 44.

Waagstraat: 1, 8, 24, 26, 28.

Waaigat: 16, 18 (beide staan aan de Wierdijk).

Westerstraat: 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15, 17, 18, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 48, 47-49, 51, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 66, 68, 73, 74, 75, 76, 78, 79, 80, 81, 82, 84-86, 85, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 96, 98, 101, 103, 105, 106-106A, 107 (doopvont), 110, 111 (geheel), 113, 116, 117, 119, 120, 120A, 121-121A, 125, 127 (nutszaal), 128 (gymzaal/Eucheriuskapel), 134 (klokkestoel Westerkerk), 136, 137, 138 (Westerkerk), 141, 143, 145, 146, 148, 152, 155, 156, 158, 162, 166, 173, 184, 186, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 201, 203, 214, 218, 226, 228, 230, 232, 239, 241, 244, 246, 263, 270.

Wierdijk: 13-15-17 (samen met Kade 1-3 en 2-4), 22.

't Zand: 13.

Zuider Havendijk: 2, 4, 6, 8, 15, 18, 23, 25, 26, 27, 28, 38, 63, 65, 67, 69, 82, 84, 86, 96, 108.

Zuiderkerkplein: 3.

Zuiderkersteeg: 3 (Zuiderkerk en -toren), 6, 10, 14, 16, 18, 20-22.

Zuiderspui: 1, 2, 3, 4, 5.

Zwaanstraat: 4, oude stadsgevangenis.

Totaal: 363 monumenten.

Bij de telling zijn meervoudige adressen (met koppelteken) gerekend als 1 pand als er duidelijk sprake is van een bouwkundig geheel. Indien er sprake is van duidelijk te onderscheiden bouwdelen dan zijn de panden afzonderlijk geteld.

Bijgewerkt tot en met 31-1-2007

Lijst gemeentelijke monumenten (aangewezen bij brief 6-6-1994, verzonden 13-6-1994)

Nummers verbonden met een koppelteken worden gezien als één monument.

Bagijnestraat: 4.
Bocht: 1
Breedstraat: 30, 39, 45, 54-56, 62, 65, 72, 74, 81, 98, 99, 123, 148, 150, 154, 158.
Buijskesweg: 3-4-5-6-7-8.
Dijk: 8, 10, 14, 18, 30, 42, 48, 54, 64, 68, 78, 88, 90-92, 94-96.
Doelenlaantje: 12-14-16.
Doelenstraat: 5.
Donkerstraat: 2-4.
Eiland: 2.
Emmaplein: Aula begraafplaats.
Exterpad: 20.
Handvastwater: 2, 8, 12, 14, 37.
Harkesteiger: 1-3, pand hoek Westerstraat 116.
Heiligeweg: 20-21.
Hoogstraat : 9.
H.J. Schimmelstraat: 10, 3-5.
Kaasmarkt: 7, 9, 10.
Karnemelksluis: 14, 16, 17, 18, 20, 22, 24, 26.
Klopperstraat: 12.
Korte Baansteeg: 2.
Meidenmarkt: 2.
Nieuwstraat: 1, 2, 10, 12, 13, 15, 18.
Noorder Boerenvaart: 2-4-6, 8-10-12, 51.
Noordergracht: 12, 58-60, 68, kapberg bij 68.
Noorderweg: 19.
Ooievaarsteiger/Wegje: 1-3.
Oosterdijk: 26-27, 56-57.
Oosterhavenstraat: 44, 45.
Oude Gracht: 1, 2a, 3-5-7, 31.
Paktuinen: 3, 7-9-11-13-15, 83, 85, 87, 89, 91.
Parklaan 30 (Snouckstraat 14 gesplitst in Snouckstraat 14 en Parklaan 30)
Peperstraat: 5-7.
Prinsengracht: 1, 2, 3.
Prinsenstraat: 7, 9, 13, 17.
Sijbrandsplein: 2-4-6, 15.
Snouckstraat: 14 (gesplitst in Snouckstraat 14 en Parklaan 30)
Spaans Leger: 3-4-5-6, 13, 23-24, 25.
Spoorstraat: 12.
Sint Janstraat: 4-8, 11, 13, 27-29-31.
Torenstraat: 1, 2-4, 9, 36.
Tussen Hel en Vagevuur: 1, 2.
Tussen Twee Havens: rijkswatermagazijn.
Venedie: 1, 5, 23, 31.
Venuslaan: 12.
Vest: 1.
Vette Knol: 121 (was voorheen nummer 9).
Vier Beentjes: 10, 12.
Vijzelstraat: 32, 34-36, 38 (gevel), 42 (gevel), 44 (gevel), 46 (gevel), 67.
Vrijdom: 1-2-3-4-5-6, 9, 12.
Waagstraat: 2, 7, 9, 13.
Waaigat: 2, 6.
Westeinde: 14, 39, 41, 74-76, 87, 121.
Westerstraat: 19, 21, 22, 25, 31, 35, 56, 67, 71, 102-104, 107, 109, 110, 114, 124-126, 129, 131, 153, 157, 160, 164, 206, 217, 223, 225.
Wilhelminaplantsoen: 43.
Wortelmarkt: 21.

Zuider Boerenvaart: 32-bij kerk.

Zuider Havendijk: 10, 11, 12, 14, 17, 19, 20, 22, 27, 29, 34, 36, muur tussen 29-37, 40, 41, 43-45, 52, 60, 62, 64, 74, 92.

Zuiderkerkplein: 9.

Zwaanstraat: 1, 2.

Totaal: 207 monumenten.

Bij de telling zijn meervoudige adressen (met koppelteken) gerekend als 1 pand als er duidelijk sprake is van een bouwkundig geheel. Indien er sprake is van duidelijk te onderscheiden bouwdelen dan zijn de panden afzonderlijk geteld.

Bijgewerkt tot en met 31-1-2007

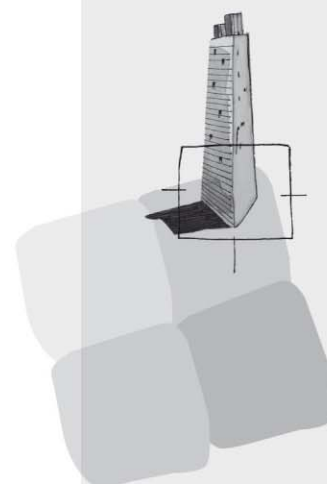
Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Enkhuizen

Rapport
BügelHajema Adviseurs b.v.

Projectleiding
BügelHajema Adviseurs b.v.

Projectnummer
800.33.00.23.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordering en Milieu BNSP
Balthasar Bekkerwei 76
8914 BE Leeuwarden
T 058 215 25 15
F 058 215 91 98
E leeuwarden@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort